

การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ
ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สารนิพนธ์
ของ
นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

กันยายน 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จากงบประมาณรายได้ประจำปี 2545
ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

18 W.B. 2546

บทคัดย่อ
ของ
นายวิโรจน์ เจษภาลักษณ์

กันยายน 2546

h 230352

วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. (2546). การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน
สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายใน
โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร
ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและ
ประเมินผล จำแนกตามเพศ สายงานที่รับผิดชอบ ประเภทวิชาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และ
วุฒิทางการศึกษา

ประชากรเป้าหมายเป็นครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 72 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t - test) ,การวิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบทางเดียว (One – way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ
Tukey

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ
โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูที่มีเพศ สายงานที่รับผิดชอบ ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิทางการศึกษา มีความ
คิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ครูที่สอนประเภทวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์
บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านหลักสูตร
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A STUDY OF TEACHERS' OPINIONS TOWARDS THE INTERNAL SUPERVISION OF
SANTIRAT INSTITUTE OF BUSINESS ADMINISTRATION UNDER THE OFFICE OF THE
PRIVATE EDUCATION COMMISSION

AN ABSTRACT
BY
MR.VIROJ JADESADALUG

Presented in partial fulfillment of requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
September 2003

Viroj Jadesadalug. (2003). *A Study of Teachers' Opinions towards the internal supervision of Santirat Institute of Business Administration under the office of the private education commission*. Master's Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Asst.Prof. Pajongsak Moudsong.

The objectives of this research were to study teachers' opinions towards the internal supervision of Santirat Institute of Business Administration under the office of the private education commission. The teachers' opinions comprised of four areas : 1) curriculum, 2) instructional management, 3) instructional materials and media, and 4) measurement and evaluation. Teachers were classified according to their gender, line of work, subject area, and their amount of teaching experience.

The population of the study were 72 Santirat Institute of Business Administration teachers.

Data was collected using 5 - point questionnaire with a rating scale for each item. Data analyses were conducted using Mean, Standard deviation, t-test, one-way Analysis of Variance and Tukey Correction.

The study findings were as follows :

1. Teachers' opinions towards the internal supervision of Santirat Institute of Business Administration at moderate level in overall and each aspect.

2. No statistically significant differences in overall and each aspect for the teachers' opinions towards the internal supervision of Santirat Institute of Business Administration with different gender , line of work, and their amount of teaching experience.

3. Teachers have different subject area opinion towards the internal supervision of Santirat Institute of Business Administration has no significant difference in overall but for the aspect of curriculum has statistical significant difference at level .05

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผ่องศักดิ์ หมวดสง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

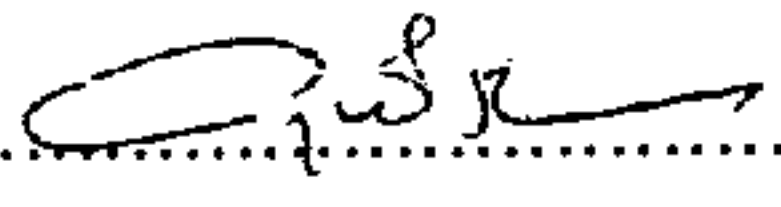

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผ่องศักดิ์ หมวดสง)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

กรรมการ
(อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)

วันที่ 25 เดือน กันยายน พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผจงศักดิ์ หมวดสง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ สนับสนุน ช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องในสาระสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิน รุ่งเรืองธรรม รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ และ อาจารย์ศิรินันท์ ชลินทุ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณครูอาจารย์โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจในพระอุปถัมภ์ ฯ ที่ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัย และครูอาจารย์โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ ที่ได้ให้ข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบคุณภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ ที่ได้สนับสนุนทุนการทำวิจัย จำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

ความสำเร็จจากการวิจัยในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้ส่งเสริมให้การศึกษาด้วยดีตลอดมา นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครู อาจารย์ที่ได้ให้การศึกษาตั้งแต่ต้นมา และคณาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การอบรมสั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย อีกทั้งได้ให้ความเมตตาด้วยดีเสมอมา

ประโยชน์และคุณค่าอันเกิดจากการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา ที่ได้เลี้ยงดูและให้การศึกษา ครู อาจารย์ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยตลอดมา

วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	7
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ข้อมูลโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ	8
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	9
ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน	11
หลักการนิเทศภายในโรงเรียน	12
ความสำคัญและความจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน	16
จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน	19
กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน	21
งานที่สำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
ประชากรเป้าหมาย	42
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	42
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	64
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	64
ประชากรเป้าหมาย	64
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
อภิปรายผล	68
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	84
ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	91
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความอนุเคราะห์	93
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	99

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงกลุ่มที่ศึกษาค้นคว้า	42
2	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของ ประชากรเป้าหมาย	50
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศ ภายในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน	51
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศ ภายในโรงเรียน ด้านหลักสูตร โดยภาพรวมและรายข้อ	52
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศ ภายในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมและแยก เป็นรายข้อ	53
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศ ภายในโรงเรียน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมและ แยกเป็นรายข้อ	54
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศ ภายในโรงเรียน ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมและแยกเป็นรายข้อ	55
8	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อ การนิเทศภายในโรงเรียน	56
9	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่มีสายงานที่รับผิดชอบต่างกัน ต่อการนิเทศภายในโรงเรียน	57
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายใน โรงเรียน จำแนกตามประเภทวิชาที่สอน โดยรวมและรายด้าน	58
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูที่สอนประเภทวิชาต่างกัน ที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน	59
12	ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศ ภายในโรงเรียน ด้านหลักสูตร	60
13	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายใน โรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน	61
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ ในการสอนต่างกัน ที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน	62
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิทางการศึกษา ต่างกันที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน	63

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดงกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน (APDS Model)	22
2 แผนภูมิแสดงกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	24

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพสังคมไทยในระยะที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ประกอบกับระบบการสื่อสารที่ไร้พรมแดนได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง และไม่หยุดยั้ง ก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการศึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทันกับภาวะความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่าการศึกษาคือเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคนของประเทศให้มีคุณภาพ เพราะว่าคนหรือบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ

รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยต้องเริ่มจากการพัฒนาคน ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และการศึกษาจะต้องมีกระบวนการที่สามารถพัฒนาคนได้อย่างมีคุณภาพ จึงก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้น โดยกระบวนการเรียนการสอนจะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำวิชาความรู้และมวลประสบการณ์ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 : 9) เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพตามความมุ่งหมายจึงต้องอาศัยกระบวนการดำเนินงานและจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากโรงเรียนเป็นผู้นำนโยบายทางการศึกษาไปปฏิบัติให้บังเกิดผลต่อผู้เรียนโดยตรง ดังนั้นการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้นั้นจึงต้องขึ้นอยู่กับการพัฒนาบุคลากรครู ซึ่งต้องได้รับการพิจารณาอยู่ตลอดเวลา การนำการนิเทศมาใช้เป็นเครื่องมือจึงเป็นวิธีการที่พัฒนาคุณภาพในด้านการสอนให้ดีขึ้น //

พจนานุกรม (43)

การนิเทศการศึกษาของโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การนิเทศภายนอกของโรงเรียน ซึ่งได้รับการนิเทศจากหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หรือ คณะกรรมการประเมินจากภายนอก หน่วยงานอื่น ๆ กรณีรับการประเมินสถานศึกษาเรื่องต่าง ๆ และการนิเทศภายในโรงเรียน ได้แก่การนิเทศที่เกิดจากการดำเนินการของบุคคลภายในโรงเรียน โดยผู้บริหาร หัวหน้าสายงาน ครูผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้นำหน้าที่นิเทศครูในโรงเรียน

การนิเทศการสอนภายในโรงเรียน หมายถึง การร่วมมือของผู้บริหารและครูภายในโรงเรียน ในการปฏิบัติงานวิชาการ พัฒนาพฤติกรรมการทำงานของครูอันส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนมีคุณภาพสูงขึ้น ทั้งนี้นอกจากจะมีการดำเนินการนิเทศในด้านต่าง ๆ เช่น จัดทำโครงการ นิเทศ อันประกอบด้วยกระบวนการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน การจัดกิจกรรมการนิเทศ รูปแบบการ นิเทศ และการประเมินผลการนิเทศแล้วก็ตาม แต่การนิเทศภายในโรงเรียน ทั้งผู้บริหารและครูยังไม่ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนขาดการประสานงานที่ดี สิทธิชัย เวศสุวรรณ. (2541 : 3)

โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ เป็นโรงเรียนเอกชนประเภท อาชีวศึกษา เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนมี หน้าที่จัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้บริหารของ โรงเรียนได้เล็งเห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย จะต้องพัฒนาด้านการจัด การเรียนการสอน โรงเรียนจึงมุ่งเน้นการพัฒนาด้านบุคลากรครู ซึ่งเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการ จัดการเรียนการสอนโดยตรง ดังนั้นจึงต้องอาศัยกระบวนการนิเทศเป็นเครื่องมือในการพัฒนา คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ดังที่ กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 264) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศ จะช่วยให้ครูมีความสามารถในการปรับปรุงการเรียนการสอน ช่วยเหลือตัวเองในการสอน ทำให้ครู ก้าวทันโลกที่กำลังเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่

โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ได้จัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนขึ้น โดยมุ่งเน้นให้การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของครู ให้สามารถจัดการ เรียนการสอนได้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษาที่วางไว้ โดยมีการดำเนินการอย่างเป็น รูปธรรม เช่น มีการประชุมชี้แจงผู้รับการนิเทศ และผู้ทำการนิเทศ จัดให้มีคู่มือสำหรับการนิเทศขึ้น เป็นต้น โดยการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการ จากสรุปผลการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ปี พ.ศ. 2545 ทำให้ทราบว่าครูส่วนหนึ่งปรับปรุงการจัดทำแผนการสอน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอน พยายามจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินผลตามสภาพจริงที่หลากหลาย ทำการวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้เพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังครูอีกส่วนหนึ่งที่ยังมีพฤติกรรม การสอนเช่นเดิม ไม่พยายามพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นเท่าที่ควร ไม่สนใจใฝ่หาความรู้ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการสอน อีกทั้งยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศภายใน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน คือสมรรถภาพใน การแก้ปัญหาของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนยังทำไม่เป็นระบบไม่ปฏิบัติตามกระบวนการ นิเทศภายในโรงเรียน การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนไม่ตอบสนองเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร การติดตามผลการนิเทศไม่ได้นำมาปรับปรุงหรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ จากการประเมินคุณภาพการศึกษาปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนไม่สูงขึ้นตามเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องมีการปรับปรุงการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องมุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนตระหนักว่าการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนนั้นมีใช่เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ หากว่าเป็นภารกิจโดยตรงของครูและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน จึงจะช่วยให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาล

ปัญหาด้านการนิเทศภายในเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้วิจัยตระหนักดีว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อจะได้นำผลการศึกษาเป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน และเป็นการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการศึกษามีดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครู ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครู ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามเพศ สายงานที่รับผิดชอบ ประเภทวิชาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิทางการศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษานี้ทำให้ทราบความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครู ซึ่งจะ
เป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน นำไปเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรเป้าหมาย

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 72 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ คือ

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 สายงานที่รับผิดชอบ

1.2.1 ระดับชั้น ปวช.

1.2.2 ระดับชั้น ปวส.

1.3 ประเภทวิชาที่สอน

1.3.1 การบัญชี

1.3.2 การขาย/การตลาด

1.3.3 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

1.3.4 เลขานุการ

1.3.5 การโรงแรม

1.3.6 วิชาสามัญ

1.3.7 วิชาภาษาต่างประเทศ

1.4 ประสบการณ์ในการสอน

1.4.1 น้อยกว่า 5 ปี

1.4.2 5 – 10 ปี

1.4.3 11 ปี ขึ้นไป

1.5 วุฒิทางการศึกษา

1.5.1 มีวิชาชีพครู

1.5.2 ไม่มีวิชาชีพครู

2. ตัวแปรตามคือ ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านหลักสูตร
- 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน หมายถึง ความรู้สึก ความคิดของครู ที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยการแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูและกิจกรรมสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน 4 ด้านคือ

1.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง การสำรวจปัญหาและความต้องการ การให้คำแนะนำ สนับสนุนหรือช่วยเหลือครูในการศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง จุดเน้นของหลักสูตร และการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา การใช้หลักสูตรโดยการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อเขียนแผนเตรียมการสอน ดูแลติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร รวมทั้งส่งเสริมให้ครูได้ร่วมกันพัฒนา และบูรณาการหลักสูตรโดยเน้นสาระสำคัญของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พ.ศ.2538) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (พ.ศ.2540)

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การสำรวจปัญหา การสังเกตการสอนของครู การให้คำแนะนำช่วยเหลือครูเป็นรายบุคคลและกลุ่มวิชาเพื่อแก้ปัญหาและให้มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกเทคนิคและวิธีการสอนในจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้อยู่โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การสำรวจปัญหาและความต้องการ การให้ความช่วยเหลือ แนะนำ อำนวยความสะดวกในเรื่องการบริการ จัดหาวัสดุต่าง ๆ เพื่อให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอน แนะนำ สนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนและเนื้อหาในบทเรียน และสร้างความสนใจให้นักเรียน

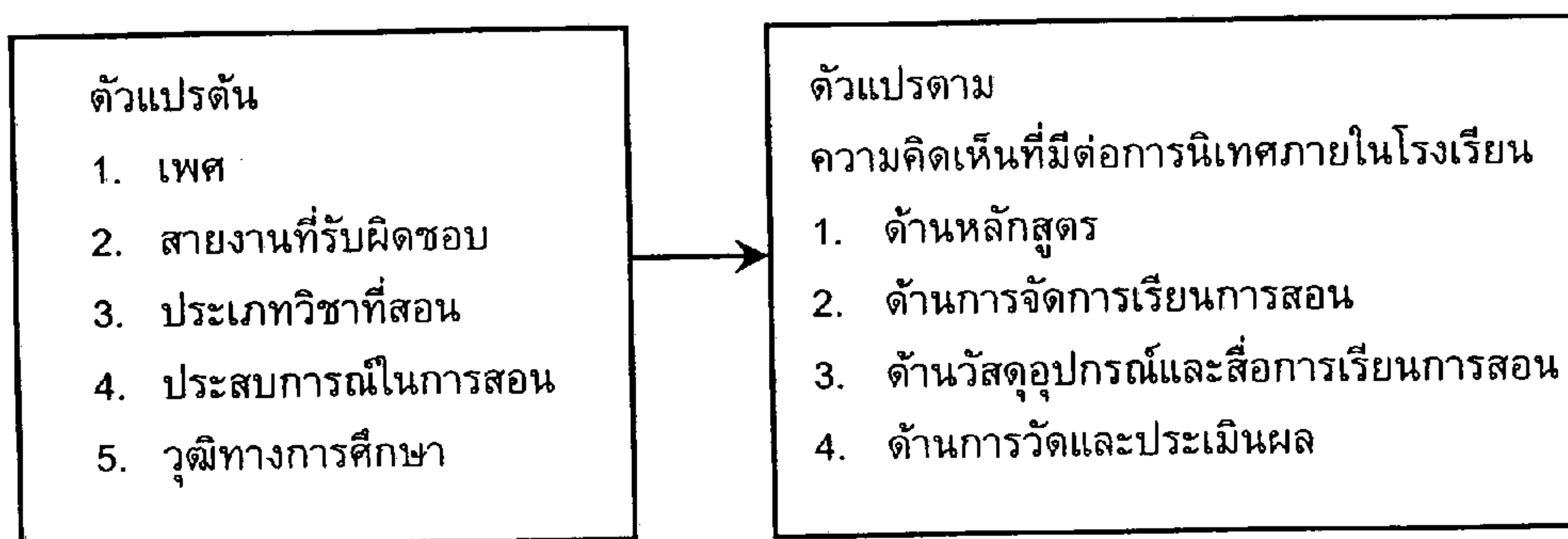
1.4 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การสำรวจปัญหา การให้บริการคู่มือวัดผล และประเมินผล ให้การแนะนำในการใช้ และการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินที่มีคุณภาพในรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย มีการอำนวยความสะดวกในการการออกข้อสอบ การเก็บรวบรวม

ผลการสอบ การนำผลการสอบมาทำการประเมินคุณภาพ และแนะนำ สนับสนุนให้ครูนำผลจากการประเมินนั้นมาปรับปรุงการเรียนการสอน

2. สายงานที่รับผิดชอบ หมายถึง ระดับชั้นที่ครูสังกัดอยู่ แบ่งออกเป็น
  - 2.1 ระดับ ปวช. หมายถึง ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ
  - 2.2 ระดับ ปวส. หมายถึง ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
3. ประเภทวิชาที่สอน หมายถึง ครูที่สอนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ซึ่งแบ่งได้ตามลักษณะรายวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พ.ศ.2538) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (พ.ศ.2540) ซึ่งแบ่งออกเป็น
  - 3.1 การบัญชี
  - 3.2 การขาย / การตลาด
  - 3.3 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
  - 3.4 เลขานุการ
  - 3.5 การโรงแรม
  - 3.6 วิชาสามัญ
  - 3.7 ภาษาต่างประเทศ
4. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูปฏิบัติภารกิจการสอน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ
  - 4.1 น้อยกว่า 5 ปี
  - 4.2 5 - 10 ปี
  - 4.3 11 ปีขึ้นไป
5. วุฒิทางการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาที่ครูสำเร็จมา มีรายวิชาทางการศึกษา หรือการสอน หรือเรียกว่ามีวุฒิทางด้านวิชาชีพครู แบ่งออกเป็น
  - 5.1 มีวิชาชีพครู
  - 5.2 ไม่มีวิชาชีพครู
6. ครู หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนวิชาต่าง ๆ ประจำในโรงเรียนเรียนสันติราษฎร์ บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
7. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุมดูแล และให้การสนับสนุนแก่สถานศึกษาเอกชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. ครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ที่มีสายงานที่รับผิดชอบต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ที่สอนประเภทวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. ครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ที่มีวิชาชีพครู กับครูที่ไม่มีวิชาชีพครู มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อนิเทศภายในของครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าดำเนินไปตามจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ
2. ความหมายของการนิเทศการศึกษา
3. ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน
4. หลักการนิเทศภายในโรงเรียน
5. ความสำคัญและความจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน
6. จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน
7. กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน
8. งานที่สำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจในพระอุปถัมภ์ ฯ

โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจในพระอุปถัมภ์ ฯ เดิมชื่อโรงเรียนพณิชยการสันติราษฎร์ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ก่อตั้งโดยครูเพทาย อมาตยกุล เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2505 เปิดสอนเฉพาะรอบบ่ายพิเศษ ภายในบริเวณโรงเรียนสันติราษฎร์บำรุง ถนนศรีอยุธยา เขตพญาไท โดยได้รับความร่วมมือจากคณะครู จากโรงเรียนพณิชยการพระนคร นับว่าเป็นโรงเรียนพณิชยการแห่งแรกที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดสอนภาคบ่าย และเป็นโรงเรียนแห่งแรกที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่น

ครูเพทาย อมาตยกุล ได้รับการประกาศเกียรติคุณและได้รับการยกย่องในเรื่องการเป็นผู้นำกิจการลูกเสือ อีกทั้งสถาบันยังเป็นที่ตั้งของสโมสรลูกเสือกรุงเทพ ซึ่งเป็นสโมสรลูกเสือแห่งแรกในประเทศไทย จึงได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภา พัฒนวิดี พระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ผู้พระราชทานกำเนิดกิจการลูกเสือไทย รับโรงเรียนพณิชยการสันติราษฎร์ไว้ในพระอุปถัมภ์ ฯ

ปี พ.ศ. 2518 กรมตำรวจได้อนุญาตให้โรงเรียนสันติราษฎร์บำรุง ให้กับกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ. 2521 ได้ย้ายไปเปิดดำเนินการที่โรงเรียนขัตติยานีผดุง ซึ่งตั้งอยู่บนถนนสุขโขทัย เขตดุสิต

ปี พ.ศ. 2532 ได้ย้ายมาเปิดดำเนินการบนที่ดินถาวรเป็นของตนเอง ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร จนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกพาณิชย์การ 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ กลุ่มวิชาภาษาธุรกิจและกลุ่มวิชาการโรงแรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะบริหารธุรกิจ 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาภาษาธุรกิจ และสาขาวิชาการโรงแรม ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ปัจจุบันมีนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1,213 คน นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 588 คน รวมทั้งหมด 2,068 คน

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญในการทำให้การทำงานของครูมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

อาคม จันทรสุนทร (2527 : 12) การนิเทศการศึกษาตามพจนานุกรม หมายถึง การอำนวยการ (Directing) การตรวจสอบ (Inspecting) การจัดการ (Managing) การมองไกล (Overseeing) และให้ความหมายในเชิงบริหารว่า หมายถึง การจัดดำเนินการที่จะกระตุ้น เร่งเร้า ควบคุม ตรวจสอบและบริการ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้ผลและมีประสิทธิภาพสูงสุด

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 12) การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

สุเทพ เมฆ (2540 : 47) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำให้การสนับสนุน ให้ความร่วมมือ ในการดำเนินการนิเทศ และสนับสนุนภาคปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 86) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการ เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้รับการนิเทศเกิดการพัฒนา มีผลให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

นริศรา อุปกรณ์ศิริการ (2542 : 16) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการร่วมมือและประสานงานของบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ซารี มณีสรี (2542 : 22) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และเป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

สุรวิช แก้วอำไพ (2544 : 16) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาหมายถึงกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ ผู้บริหารและครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด อันเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 5) ได้ให้ความหมายไว้ ว่าการนิเทศการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ ให้การสนับสนุน ให้ความร่วมมือ ร่วมดำเนินการ ควบคุมการดำเนินการนิเทศ สนับสนุนภาคปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วิล (Wiles. 1967 : 6) กล่าวว่า การนิเทศ คือ การแนะนำซึ่งกันและกัน วางแผนและปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อหาทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้น

กูด (Good. 1973 : 754) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ผู้จัดการศึกษา ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ในการแนะนำครูหรือบุคคลอื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้รู้จักวิธีการเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอน ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพการศึกษา ช่วยในการพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยปรับปรุงเนื้อหาการสอน วิธีสอนและการประเมินผลการสอน

แฮร์ริส (Harris. 1985 : 10) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปในแนวทางที่จะส่งเสริมด้านการสอนให้เกิดประสิทธิผล

ซุลลิแวน และ แกลนซ์ (Sullivan & Glanz. 2000 : 24) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา คือกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน การนิเทศการศึกษาเป็นเสมือนหนึ่งศูนย์กลางแห่งการพัฒนาการเรียนการสอน

จากความหมายที่กล่าวไว้นี้สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาหมายถึง การทำงานของบุคลากรทางการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยการช่วยเหลือแนะนำ การวางแผน การปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นหน้าที่ของบุคลากรทางด้านการศึกษภายในโรงเรียน ได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานของครู ปรับปรุงพฤติกรรมการสอน ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

อาคม จันทรสุนทร (2527 : ภาคผนวก 25) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน มีความหมายว่าเป็นการจัดนิเทศบุคลากรภายในโรงเรียน โดยบุคลากรภายในโรงเรียนด้วยตนเอง ซึ่งผู้นิเทศได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าสายวิชา และหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ที่โรงเรียนคัดเลือกและแต่งตั้ง

สัจดี อุทรานันท์ (2530 : 12) ได้กล่าวถึงการนิเทศภายในโรงเรียนว่าการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ได้รับมอบหมายในการพัฒนาคุณภาพของครูและบุคลากรภายในโรงเรียนให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียนของนักเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 306) กล่าวว่าการนิเทศภายใน หมายถึง การติดตามช่วยเหลือ สนับสนุนการปฏิบัติงานให้สำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้งานที่มีคุณภาพสูง ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2532 : 14) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนว่า หมายถึง การนิเทศการศึกษาที่จัดทำภายในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งโดยบุคลากรภายในโรงเรียน ภายใต้การนำของผู้บริหารโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การช่วยครูอาจารย์ของโรงเรียนให้มีความรู้สึกที่ดี มีกำลังใจในการสอน สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งผลสุดท้ายที่หวังให้เกิดขึ้นตามมาคือการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนนั้นก้าวหน้าไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2536 : 57) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน คือ การสอนงาน มีการชี้แนะ (แนะนำ) มีการทำเป็นตัวอย่าง หาทางยั่วยุส่งเสริมให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

นิกร เพ็ญเวียง (2538 : 47 – 51) กล่าวว่า การนิเทศภายใน คือ กิจกรรมที่ผู้บริหารหรือบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือร่วมใจกันปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่พึงประสงค์

สุเทพ เมฆ (2540 : 46 – 48) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการดำเนินการโดยบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การปกครอง โดยเฉพาะความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2541 : 9) ได้กล่าวว่าการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึงกระบวนการที่เป็นงานระหว่างบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการสอนของครู ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนให้สูงขึ้นและตรงเป้าหมายที่กำหนดไว้

นิเวศน์ คิตยาว (2542 : 8) ได้กล่าวไว้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียนหมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหารกับครูในโรงเรียนในอันที่จะแก้ไขพัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

หน่วยศึกษานิเทศ กรมอาชีวศึกษา (2537 : 1) ได้สรุปและให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาว่า เป็นกระบวนการทำงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์ไม่หยุดนิ่ง และเป็นประชาธิปไตยร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

คราจิวสกี มาร์ตินและวาลเดิน (Krajewski, Martin and Walden. 1983 : 97) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนว่าเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษาที่บุคลากรในโรงเรียนดำเนินการเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูให้เหมาะสมขึ้นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาพฤติกรรมและความสามารถที่พึงประสงค์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

หลักการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องมีหลักการเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศ เพื่อให้การนิเทศมีคุณภาพ ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังต่อไปนี้

สุพิชญา ชีระกุล กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ และวิจิตร (ชีระกุล) วรุดบางกุล (2524 : 36 – 38) ได้เสนอแนะหลักการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. ส่งเสริมให้ครูรู้จักการฟังตนเอง
2. ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้
3. วางแผนเพื่อตอบสนองความต้องการของครู
4. ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ของครู และทำความเข้าใจในปัญหานั้น ๆ แล้วนำมาพิจารณาหาแนวทางแก้ไข

5. จูงใจให้ครูมีการทำงาน วิเคราะห์ปัญหา และแก้ปัญหาร่วมกัน
6. เปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความคิดและลงมือกระทำด้วยตนเอง
7. รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของครู เพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน
8. ช่วยจัดหาวิทยากร อุปกรณ์การเรียนการสอนและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่ครู
9. ช่วยจัดหาเอกสาร หนังสือ หรือตำราต่าง ๆ ให้แก่ครู
10. ช่วยให้ครูรู้จักจัดหาหรือจัดทำวัสดุอุปกรณ์การสอนที่ขาดแคลนด้วยตนเอง โดยใช้วัสดุในท้องถิ่นที่มีอยู่
11. หาทางให้โรงเรียนและชุมชน และหน่วยงานใกล้เคียง มีความสัมพันธ์และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
12. ต้องยอมรับนับถือบุคลากรที่ร่วมงานในโรงเรียนนั้น ๆ และแสดงให้เห็นว่าเขามีความสำคัญในสถานศึกษานั้นด้วย
13. ช่วยให้ครูได้แสดงกิจกรรมและผลงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบอย่างสม่ำเสมอ
14. ผู้บริหารโรงเรียนและครูจะต้องทำความเข้าใจในส่วนที่เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของกันและกัน
15. จะต้องมีการช่วยกันประสานงานระหว่างโรงเรียนกับองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
16. มีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เห็นว่ามีประโยชน์และมาทำการวิเคราะห์วิจัย
17. ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ของการศึกษาอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อจะได้ดำเนินการนิเทศให้บรรลุเป้าหมาย

สังต์ อุทรานันท์ (2530 : 15) ได้กำหนดหลักการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาหลักการและทฤษฎีทางการนิเทศในปัจจุบัน คือ

1. การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ กระบวนการนั้นจะต้องมีความสอดคล้องกับแนวความคิดและหลักการที่ดีของการนิเทศ
2. การนิเทศภายในโรงเรียนมีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียน นักเรียน แต่การดำเนินงานนั้นจะกระทำโดยผ่านตัวกลาง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การนิเทศภายในโรงเรียนต้องเน้นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันซึ่งหมายถึงว่าทุกฝ่ายจะต้องยอมรับซึ่งกันและกัน

ซารี มณีสรี (2542 : 27) ได้เสนอหลักการนิเทศภายในโรงเรียนที่สามารถนำมาสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. การนิเทศเป็นการช่วยกระตุ้นเตือน การประสานงานและแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ครูโดยทั่วไป จึงอาจทำได้โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมด้านวิชาชีพเพื่อให้ครูได้ทราบหลักวิธีการสอนโดยทั่วไป พัฒนาหลักวิชาความรู้โดยใช้เทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงแผนการเรียนการสอน โครงการสอน จัดทำวัสดุอุปกรณ์

การสอนชนิดต่าง ๆ ทั้งที่หาได้ในโรงเรียนและในท้องถิ่น ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค การประเมินผล ช่วยให้ครูมีประสบการณ์ในการเตรียมเครื่องมือประเมินผลชนิดต่าง ๆ สรุปผล การวัดผลและการวางแผนช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างดี

2. การนิเทศจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้โอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถเพื่อปรับปรุงการเรียนของเด็กให้ ดีขึ้น กระตุ้นให้ครูมีความคิดริเริ่มและมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาด้าน การเรียนการสอน

3. การนิเทศเป็นกระบวนการส่งเสริม สร้างสรรค์ ควรหลักเล็งวิธีการบังคับ และแบบแผน วิธีการที่เข้มงวด ขาดความยืดหยุ่น ควรสร้างบรรยากาศให้ครูได้พยายามคิดหาวิธีทำงานแบบ ใหม่ ๆ ตามสติปัญญาของแต่ละคน

4. การนิเทศจะต้องมีความสัมพันธ์กับการปรับปรุงหลักสูตร ปัญหาในการใช้หลักสูตร การ พัฒนาวัสดุอุปกรณ์ การรู้จักใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

5. การนิเทศ คือ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ ผู้นิเทศจะต้องยอมรับนับถือบุคคลอื่น มีความ เห็นอกเห็นใจคนอื่น มีความซื่อตรงต่อหน้าที่ และให้ความร่วมมือช่วยเหลือแก่คนอื่น

6. การนิเทศมุ่งเพื่อส่งเสริมบำรุงขวัญของครูให้สูงขึ้น

7. การนิเทศมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดช่องว่างระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้นิเทศจะต้องศึกษา และวางแผนเพื่อทราบความต้องการและปัญหาในชุมชน เร่งเร้าครูสำรวจทรัพยากรในท้องถิ่นและนำ มาใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้นำชุมชนได้มีโอกาสร่วม วางแผนปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 10) ได้กำหนดหลักการนิเทศไว้ว่า

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องดำเนินการ ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศที่ต้องทราบบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน และ การดำเนินการควรตั้งอยู่บนหลักการนิเทศ จะช่วยขจัดความขัดแย้งและเสริมสร้างความศรัทธา ความภาคภูมิใจ เต็มใจ จะทำให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ ซึ่งหลักการนิเทศการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่

1. การนิเทศเป็นการกระตุ้นช่วยเหลือครูให้เกิดพัฒนาการด้านวิชาการ
2. การนิเทศต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานประชาธิปไตย
3. การนิเทศเป็นการสร้างสรรค์ เพื่อก่อให้เกิดกิจกรรมการนิเทศ
4. การนิเทศเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์
5. การนิเทศเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ
6. การนิเทศเป็นการดำเนินการให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์กัน
7. การนิเทศเป็นการดำเนินการให้เกิดการพัฒนาหลักสูตร

สตูปส์ และสตูปส์ (Stoop and Stoop. 1978 : 5 - 6) ได้กำหนดหลักเบื้องต้นของการนิเทศภายในโรงเรียน ไว้ดังนี้

1. การนิเทศภายในโรงเรียน ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่รับผิดชอบ
2. การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการบริการ ซึ่งครูผู้สอนหรือครูผู้รับการนิเทศเป็นผู้ให้บริการ
3. การนิเทศภายในโรงเรียน สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของครูและโรงเรียน
4. การนิเทศภายในโรงเรียน ควรเป็นการสร้างสรรค์ความคิด เจตคติ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ
5. การนิเทศภายในโรงเรียน ควรเน้นให้ความสำคัญของงานวิจัย และจะต้องพยายามหาแนวทางให้ครูผู้ที่เกี่ยวข้องศึกษางานวิจัย และนำผลมาปฏิบัติใช้ให้มากขึ้น
6. การนิเทศภายในโรงเรียน ควรยึดหลักการประเมินผลการนิเทศ ทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ และการประเมินผลจะต้องทำอย่างต่อเนื่อง

บริกส์ และจัสแมน (รัตนา พงษ์พันธุ์งาม 2538 : 25 ; อ้างอิงจาก Briggs and Justman 1952 : 130 - 141) ได้เสนอหลักการนิเทศไว้ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาต้องเป็นประชาธิปไตย
2. การนิเทศการศึกษาจะต้องเป็นการส่งเสริมและสร้างสรรค์
3. การนิเทศการศึกษา ควรจะต้องอาศัยความร่วมมือของวิทยากรหลายคนมากกว่าที่จะแบ่งผู้นิเทศออกเป็นรายบุคคล
4. การนิเทศการศึกษา ควรตั้งอยู่บนรากฐานของการพัฒนาวิชาชีพมากกว่าจะเป็นความสัมพันธ์ส่วนบุคคล
5. การนิเทศการศึกษา จะต้องคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคล
6. จุดมุ่งหมายสูงสุดของการนิเทศการศึกษา คือหาทางช่วยให้เด็กเกิดความรู้ความสามารถตามความมุ่งหมายของการศึกษา
7. การนิเทศการศึกษา จะต้องเกี่ยวข้องอยู่กับการส่งเสริมความอบอุ่นให้แก่ครูและการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่คณะ

จากหลักการนิเทศของนักการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์ คือ มีการทำงานเป็นระบบและขั้นตอนโดยตั้งอยู่บนหลักการแห่งความเป็นประชาธิปไตย มีเหตุมีผล และมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน โดยอาศัยข้อมูลที่ต้องการ โดยมีการทำงานร่วมกันของบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 116 – 117) กล่าวว่า ในภาวะปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งด้วยเหตุผลดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ โดยตำแหน่งมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถสนองความต้องการในการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ได้ทั่วถึง
2. สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน จึงเป็นการยากที่ศึกษานิเทศก์ซึ่งอยู่ภายนอกจะรู้สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนนั้น ๆ ได้ การสนองความต้องการจึงเป็นไปได้ยาก
3. ในสภาพปัจจุบัน บุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถเพียงพอและบางคนยังมีความชำนาญในเฉพาะสาขาวิชาอีกด้วย จึงสมควรที่จะใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และยังเป็นที่ยอมรับซึ่งกันและกัน
4. เป็นการสอดคล้องกับปรัชญา หลักการ และวิธีการของการนิเทศสมัยใหม่ที่สุด ซึ่งการนิเทศสมัยใหม่จะเกิดขึ้นได้โดยความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ใช่จะต้องมีคนมาคอยชี้แนะให้ทำงานอยู่ตลอดเวลา

อาคม จันทสุนทร (2533 : 36) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีความจำเป็น เพราะทำให้เกิดผลดีต่อการบริหารโรงเรียนหลายประการ คือ

1. เป็นการช่วยเสริมกำลังของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งไม่มีพอที่จะนิเทศการศึกษาได้อย่างทั่วถึง
2. การนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียนเองนั้น ผู้นิเทศเป็นผู้ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ในโรงเรียนย่อมมีความรู้ในปัญหาได้ดี และสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดกว่าที่จะให้คนภายนอกมานิเทศ
3. ผู้บริหารโรงเรียนมีความคุ้นเคยกับครูอยู่แล้ว ทำให้บรรยากาศในการนิเทศเป็นกันเอง ไม่ต้องเสียเวลาสร้างความคุ้นเคยเหมือนกับศึกษานิเทศก์หรือบุคคลภายนอก
4. ผู้นิเทศภายในโรงเรียนสามารถติดตามผลการปฏิบัติงาน หรือผลงานนิเทศได้ตลอดเวลา เพราะอยู่ใกล้ชิดกันและสามารถทำให้งานดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมายโดยไม่ขาดความต่อเนื่อง

อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2536 : 57 – 63) กล่าวถึง การนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพว่า มีเหตุปัจจัยที่จำเป็นหลายประการ คือ

1. ศักยภาพของครูภายในโรงเรียน เนื่องจากในสภาพปัจจุบัน ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนส่วนใหญ่มีวุฒิสูง มีความสามารถในการพัฒนาการเรียนการสอน อีกทั้งรู้สภาพปัญหาและอุปสรรคการเรียนการสอนภายในโรงเรียนเป็นอย่างดี ถ้านำศักยภาพของครูที่มีอยู่ภายในโรงเรียนมาช่วยเหลือกัน ช่วยกันแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ก็จะทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ถูกจุดมากกว่าที่จะรอรับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ภายนอก ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ไม่มี

เวลามานิเทศและไม่รู้ซึ่งถึงปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียน ดังนั้น ถ้าให้บุคคลในโรงเรียนได้ทำการนิเทศกันเองภายในโรงเรียน ก็จะทำให้โรงเรียนได้พัฒนาตนเองได้เป็นอย่างดี

2. ธรรมชาติการทำงานของครูจำเป็นต้องได้รับการนิเทศ ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของครูมองได้ 2 มิติ คือ มิติด้านความรู้กับมิติด้านการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มบุคคลออกได้ 4 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่มีความรู้และชอบปฏิบัติงาน ซึ่งกลุ่มนี้ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องทำการนิเทศ แต่ควรใช้เทคนิคการบริหารที่ส่งเสริมให้กำลังใจ ให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้พัฒนางานให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่มีความรู้แต่ไม่ทำงาน ซึ่งกลุ่มบุคคลกลุ่มนี้ผู้บริหารต้องใช้เทคนิคการบริหารในการช่วย ส่งเสริมให้เขาปฏิบัติงานหรืออาจใช้การให้แรงเสริมทางลบในบางโอกาสเพื่อให้เขาปฏิบัติงาน

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่ไม่มีความรู้แต่ชอบปฏิบัติงาน ซึ่งกลุ่มบุคคลกลุ่มนี้ต้องใช้เทคนิคการนิเทศ และเทคนิคการพัฒนาบุคลากรให้เขามีความรู้ที่สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง

กลุ่มที่ 4 ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่ไม่มีความรู้และไม่ชอบปฏิบัติงาน ซึ่งกลุ่มนี้ต้องใช้ทั้งเทคนิคการนิเทศ และเทคนิคการพัฒนาบุคลากรตลอดจนเทคนิคการบริหารให้เขามีความรู้และสามารถปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

3. การทำงานย่อมมีปัญหา ในการปฏิบัติงานทุกครั้งย่อมมีปัญหาไม่มากก็น้อย ผู้ที่ไม่มีปัญหาก็คือผู้ที่ไม่ทำงานเท่านั้น ดังนั้นในการทำงานจึงต้องมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการแก้ปัญหาด้วยการสอนงาน ให้การชี้แนะ กระทำเป็นตัวอย่าง หาทางช่วยและส่งเสริมให้กำลังใจ ในการแก้ปัญหา เพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ครูทุกคนย่อมต้องการพัฒนา ในการปฏิบัติงานของครูนั้น ครูทุกคนย่อมต้องการพัฒนางานไปสู่สิ่งที่ดีที่สุด แต่ในบางครั้งอาจจะไม่รู้จุดที่จะต้องพัฒนาหรือแนวทางที่จะพัฒนา การใช้ระบบนิเทศภายในสามารถทำให้บุคลากรภายในโรงเรียนได้ช่วยกันชี้จุดที่จะพัฒนา เสนอแนวทางในการพัฒนาอันสามารถทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนไปสู่ที่มีประสิทธิภาพ

5. ครูทุกคนย่อมต้องการขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานนั้นผู้ปฏิบัติงานย่อมอยากให้ผู้อื่นเห็นผลงาน ชื่นชมผลงานที่ตนได้ปฏิบัติไว้ ถ้าผู้บริหารหรือผู้ร่วมงานได้มาเห็นผลงาน มาชื่นชม ยกย่องชมเชยทั้งต่อหน้าและลับหลัง ก็ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538 : 62) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. การนิเทศเป็นการส่งเสริมคุณภาพด้านการเรียนการสอนภายในโรงเรียน
2. ครูควรได้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาความเจริญด้านการสอนและทางวิชาการ
3. โรงเรียนต้องมีการนิเทศ เพราะโครงการที่ประกอบด้วยข้อมูลจากการนิเทศ ช่วยในการจำแนกคุณภาพครู และยังสามารถช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหาบางอย่างในโรงเรียนได้

4. การนิเทศสามารถกระตุ้น นำทางความคิดใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับครูภายในโรงเรียน โดยเฉพาะกรณีที่น่าเอาเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ตลอดจนการวิจัยมาใช้ เป็นการช่วยในการเก็บข้อมูล ในการนิเทศการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

5. โรงเรียนมีความจำเป็นที่ต้องให้ครูทำการพัฒนาต่อเนื่องกันไป เพราะไม่มีหลักประกันว่า ครูที่ผ่านสถาบันฝึกหัดครูแล้ว จะสามารถเป็นครูที่มีประสิทธิภาพได้ตลอดไปโดยไม่ต้องมีการนิเทศ เพราะความก้าวหน้าทางวิชาการมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

6. เพื่อเป็นการให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป ปรัชญาของโรงเรียน วัตถุประสงค์ของโรงเรียน เพื่อช่วยให้การดำเนินการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

7. เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจของคณะครู และก่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยในการทำงาน เพื่อจะได้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายอันเดียวกัน มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความรักและภูมิใจในอาชีพที่ตนปฏิบัติอยู่

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2537 : 3 – 4) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา ไว้ว่า

1. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นในการให้บริการทางวิชาการแก่ครู – อาจารย์ ผู้ทำการสอนในสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะกระบวนการเรียนการสอนมีกิจกรรมที่ซับซ้อนยุ่งยากและหลากหลาย ครูแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การนิเทศการศึกษาจะช่วยให้ครูทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงามของครู เพราะแม้ว่ามีสถาบันผลิตครูที่มีคุณภาพแล้วก็ตาม เมื่อไปทำงานในสถานศึกษา ครูก็ต้องฝึกฝนในสถานการณ์จริง อยู่เสมอ เพราะสภาพของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

3. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอน ทั้งนี้เพราะภารกิจของครูในสถานศึกษานั้น ไม่ใช่เพียงแต่ทำการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น ครูต้องทำงานอื่นที่เป็นงานส่งเสริมการเรียนการสอนในสถานศึกษาด้วย เช่น งานทะเบียน งานที่ปรึกษา งานการเงิน เป็นต้น ครูจึงต้องมีเวลาเตรียมการสอนน้อยหากไม่มีการนิเทศช่วยเหลือครูจะไม่สามารถปฏิบัติงานให้มีคุณภาพได้

4. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและไม่หยุดยั้ง การศึกษาจึงพัฒนาไปทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ การนิเทศการศึกษาสามารถให้บริการข้อแนะนำที่ได้จากการวิเคราะห์วิจัย หรือการอภิปรายได้

5. การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาชีพประชาธิปไตย เพราะสามารถให้ประโยชน์ในทางสร้างสรรค์จากการร่วมพลังกันคิดและปฏิบัติในกระบวนการทางการศึกษา

6. การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นในการรักษามาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้เพราะมีความคิดกว้างไกลก้าวหน้าทางเทคโนโลยีขั้นสูง ที่กำลังเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 7) กล่าวไว้ในเรื่องของความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยรู้เท่าทันสถานการณ์ นโยบายการจัดการศึกษา หลักสูตรและองค์ประกอบต่าง ๆ ทางการศึกษา ซึ่งความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. สาขาวิชาการ ความรู้ นวัตกรรมทางการศึกษา หลักสูตร นโยบายในการจัดการศึกษาปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง
2. สภาพะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเปลี่ยนแปลงไป
3. นิเทศเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา เพื่อป้องกันการจัดการศึกษาที่อาจผิดพลาด เพื่อก่อให้เกิดวิธีการจัดการศึกษาใหม่ ๆ และเพื่อสร้างสรรค์การจัดการศึกษาแนวใหม่
4. เพื่อยกระดับมาตรฐานทางการจัดการศึกษาได้ทัดเทียมกัน

ไมเนอร์ (สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. 2537 : 241 ; อ้างอิงจาก Minor. 1974 : 27 – 31) กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศภายในไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจเด็กดีขึ้น
2. เพื่อพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน
3. เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดหาและเลือกวัสดุที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการสอน
4. เพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอน
5. เพื่อสร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่ครู โดยการนำเอาความรู้ความสามารถพิเศษและประสบการณ์เข้ามาใช้ให้เป็นประโยชน์ สามารถแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารได้

จากความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายในเรียนของนักการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า โรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างจริงจัง โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียนอย่างเต็มที่และสอดคล้องกัน เพื่อให้คุณภาพการเรียนการสอนมีคุณภาพและทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนเป็นอย่างดี

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

จรัส นองมาก (2532 : 28) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนซึ่งเป็นผลจากการสั่งสอนของครูในโรงเรียนก็สูงขึ้น ครูมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน มีความพึงพอใจที่จะกระทำหน้าที่ของตนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 306) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนจะให้ผลต้องกระทำอย่างมีขั้นตอน เป็นกระบวนการและต้องให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย ซึ่งเป็นหัวใจของการนิเทศ 4 ประการ คือ

1. เพื่อพัฒนาคน การนิเทศการศึกษาเป็นการให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อนิเทศแล้วบุคลากรในโรงเรียนได้รับความรู้และมีความสามารถในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อพัฒนางาน การนิเทศการศึกษาเป็นการสร้างสรรค์วิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อประสานสัมพันธ์ การนิเทศการศึกษาเป็นการร่วมมือ สร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน
4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ การนิเทศการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจ ความสบายใจ และมีกำลังใจในการทำงาน

บันลือ พุกกะวัน และวรรณพร ภิรมย์ริน (2535 : 34) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ มีทักษะและเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานและมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน
2. เพื่อพัฒนาวิธีการปฏิบัติงาน โดยการนำหลักการนิเทศการศึกษาและกระบวนการนิเทศศึกษามาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน เพื่อให้งานการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อประสานความสัมพันธ์อันดีในกลุ่มผู้ร่วมปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ สร้างความมั่นใจ ความสบายใจ ความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรในโรงเรียน
5. เพื่อติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรในโรงเรียน อย่างเป็นระบบตามเงื่อนไขหรือข้อตกลงที่ได้ร่วมกันวางแผนไว้ ตลอดจนการประสานงานและอำนวยความสะดวกอย่างสม่ำเสมอ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 7) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. เป็นการช่วยพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
2. เป็นการช่วยพัฒนางาน
3. เป็นการช่วยประสานสัมพันธ์
4. เป็นการช่วยสร้างขวัญและกำลังใจ

ไมเนอร์ (Minor. 1974 : 27 – 31) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยเหลือครูให้เข้าใจเด็กดีขึ้น
2. เพื่อพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน
3. เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดหาและการเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการสอน
4. เพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
5. เพื่อสร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่ครู โดยการนำเอาความรู้ความสามารถพิเศษและประสบการณ์เข้ามาใช้ให้เป็นประโยชน์ สามารถแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารได้
6. เพื่อช่วยให้ครูรู้จักการประเมินผลการเรียนของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ
7. เพื่อกระตุ้นให้ครูรู้จักการประเมินผลงานของตนเอง
8. เพื่อช่วยให้ครูมีความรู้สึกว่าได้บรรลุผลสำเร็จ มีความอบอุ่นใจ ปลอดภัย และมีความเชื่อมั่นในตนเอง
9. เพื่อกระตุ้นให้ครูร่วมมือกันพัฒนา เพื่อปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น
10. ช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากแนวคิดที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนซึ่งจัดขึ้นโดยบุคลากรภายในโรงเรียนนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือประสานงานทางด้านวิชาการของโรงเรียนและพัฒนาศักยภาพการสอนของครู สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา

กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง สำหรับเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งการนิเทศจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องอาศัยกระบวนการ โดยทำอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน และมีความต่อเนื่อง นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอขั้นตอนของกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

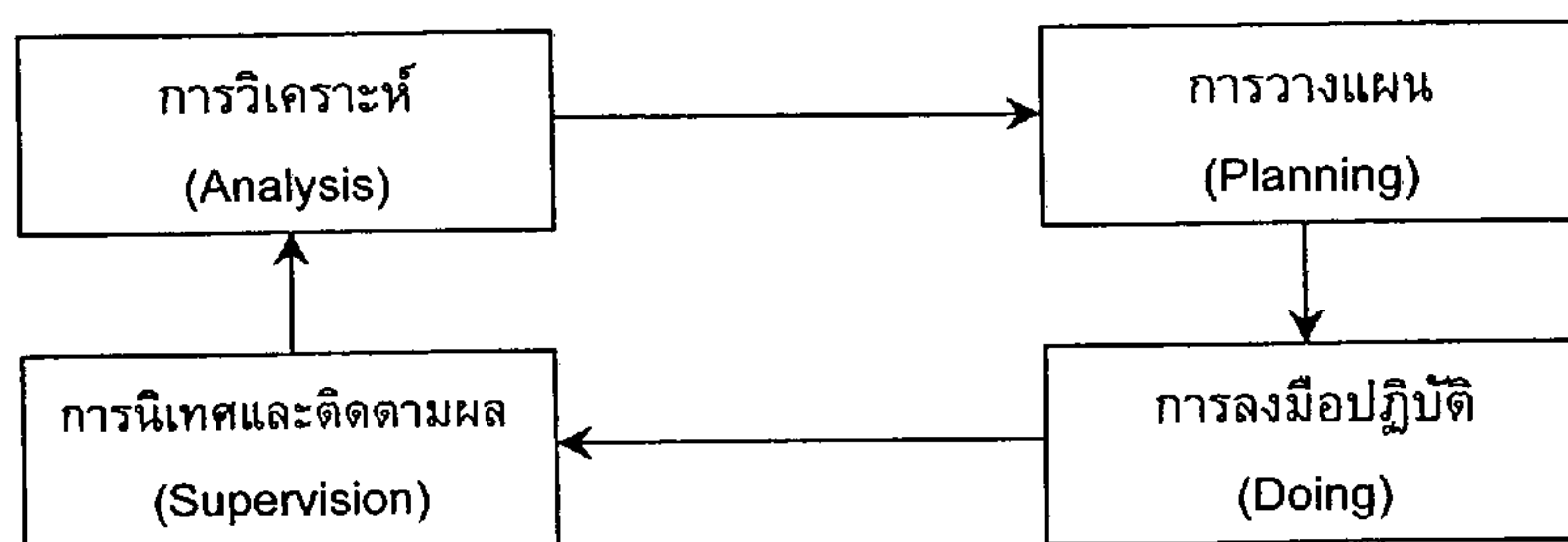
อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ (2528 : 76) ได้เสนอกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ 4 ขั้นตอน ตามรูปแบบที่เรียกว่า APDS Model คือ

1. การวิเคราะห์ Analysis (A) เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการ หรือสิ่งที่ต้องปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ

2. การวางแผน Planning (P) เป็นการกำหนดขั้นตอนและเค้าโครงการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพตามสภาพแวดล้อมและข้อจำกัดที่มีอยู่

3. การลงมือปฏิบัติ Doing (D) เป็นการลงมือดำเนินการตามขั้นตอนตามโครงการที่กำหนดไว้

4. การนิเทศและติดตามผล Supervision (S) เป็นการติดตามดูแลช่วยเหลือและสนับสนุนให้สามารถปฏิบัติงานได้จนบรรลุผลสำเร็จ

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน (APDS Model)

สงัด อุทรานันท์ (2530 : 84 – 87) กล่าวว่า การจัดการนิเทศภายในโรงเรียนสามารถดำเนินการเป็นขั้นตอนได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศ (Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องการนิเทศรวมทั้งการวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้น

2. การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Informing) เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน อาจดำเนินการโดยบุคคลภายในโรงเรียนที่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ หรืออาจเชิญวิทยากรที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอก หนึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญ ให้ความสนใจเข้าร่วมฟัง วิทยากรใหม่ ๆ จากวิทยากรไปพร้อม ๆ กัน เพราะจะทำให้ผู้บริหารเข้าใจแนวคิดใหม่ ๆ และมีความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน หากมีอุปสรรคปัญหาใด ๆ ผู้บริหารจะได้ช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องทันที

3. ดำเนินการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา (Doing) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ลักษณะ คือ

3.1 การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศเป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความสามารถที่ได้รับออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง

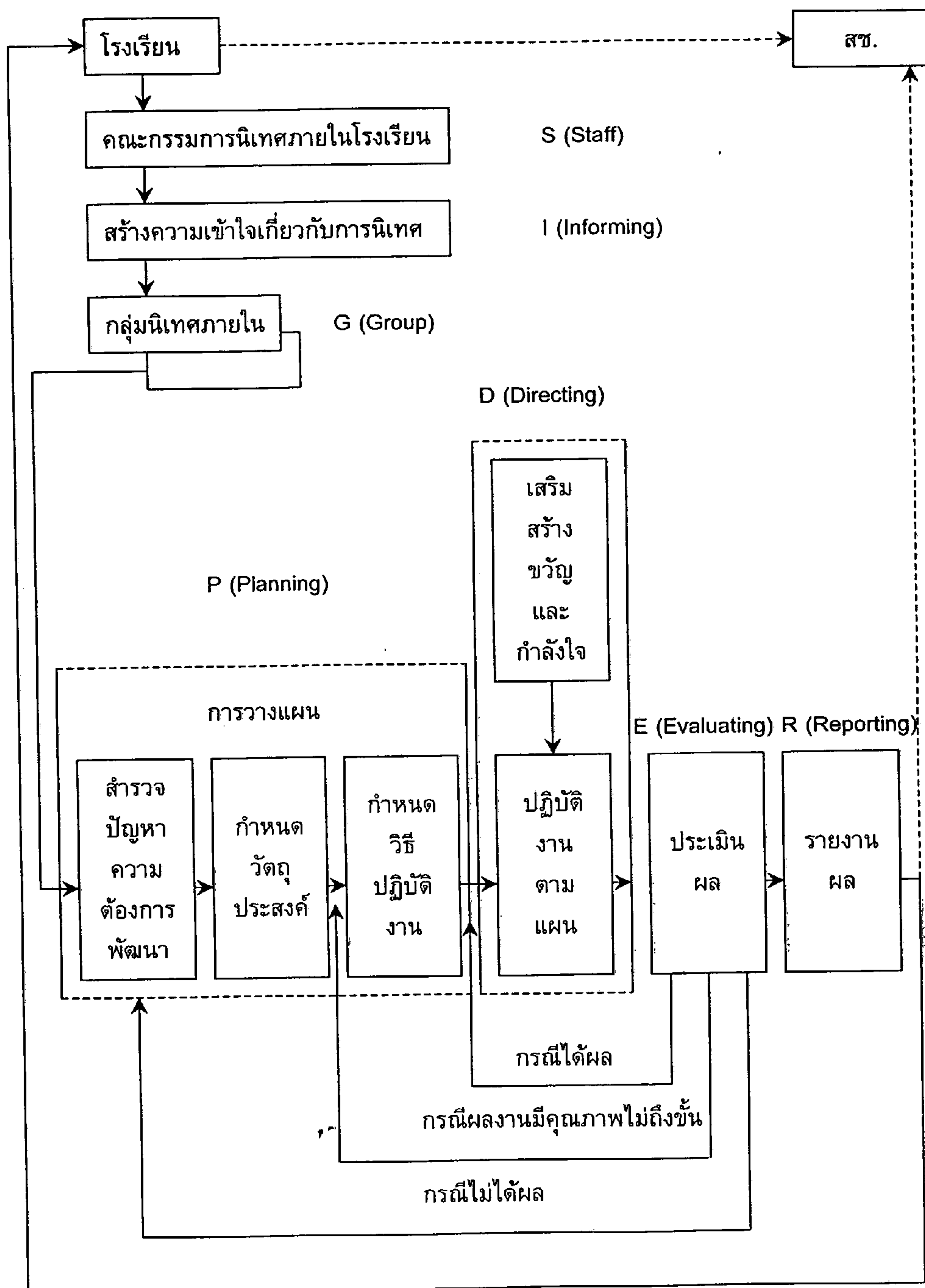
3.2 การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดและมีคุณภาพสูง

3.3 การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

4. การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติการณ์เทศ (Reinforcing) ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างกำลังใจคือผู้เทศทำการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้รับการเทศ และอีกผู้หนึ่งคือผู้บริหาร ซึ่งต้องสร้างกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานเทศ ทั้งผู้ให้การเทศและผู้รับการเทศ

5. การประเมินผลการณ์เทศ (Evaluating) ควรดำเนินการประเมินผลผลิตกระบวนการและปัจจัยป้อนเข้า โดยให้ความสำคัญกับผลผลิตมากที่สุด กระบวนการทำงานและปัจจัยป้อนเข้าตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประเมินผลผลิตนั้นให้ประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับการเทศโดยตรง ซึ่งได้แก่ครู ไม่จำเป็นต้องประเมินคุณภาพนักเรียน เพราะคุณภาพของนักเรียนนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกมาก แล้งจึงนำผลที่ได้จากการประเมินมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจในการปฏิบัติงานต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 17 – 23) ได้เสนอรูปแบบกระบวนการเทศภายในโรงเรียน โดยให้โรงเรียนสามารถพิจารณาตามความเหมาะสมกับระดับและขนาดที่เปิดสอน ซึ่งสามารถดำเนินการเทศภายในโรงเรียนได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

จากแผนภูมิดังแสดงให้เห็นว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศภายในโรงเรียน (Staff) ซึ่งโรงเรียนควรพิจารณาตามความเหมาะสมกับขนาดประเภทและระดับที่เปิดสอนของโรงเรียน ควรประกอบไปด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสายวิชาหรือหัวหน้าระดับการศึกษา

บุคลากรดังกล่าวข้างต้นมีหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการนิเทศประจำปีการศึกษา หรือแต่ละภาคการศึกษา ให้ความเห็นชอบในการพัฒนาการศึกษา ควบคุมดูแล กำกับนโยบายและแผนงาน ติดตามประเมินผล และจัดทำรายงานผลการพัฒนา สรุปปัญหา อุปสรรค ตลอดจนเสนอแนะนโยบายและแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ 2 สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ (Informing) เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระ ทักษะ และกิจกรรมการนิเทศ (เทคนิคของการนิเทศ) โดยอาจใช้วิธีเชิญวิทยากรจากภายนอกหรือใช้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนิเทศเป็นอย่างดี

ขั้นที่ 3 แต่งตั้งกลุ่มนิเทศภายในโรงเรียน (Group) เป็นกลุ่มหรือคณะผู้นิเทศภายในโรงเรียนที่จะทำหน้าที่นิเทศหรือปฏิบัติงานนิเทศ ซึ่งกลุ่มนิเทศสามารถแบ่งตามสายงานที่จะปฏิบัติได้ตามความเหมาะสมกับขนาด และระดับที่เปิดสอนของโรงเรียนแต่ละขนาดและระดับที่เปิดสอน หรือสายวิชา หรือระดับการศึกษา ซึ่งผู้บริหารหรือคณะกรรมการในการนิเทศควรพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมกับสภาพความพร้อมของโรงเรียน มีหน้าที่กำหนดนโยบาย สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการนิเทศ พร้อมทั้งทำการนิเทศ ประเมินผลและรายงานผลการนิเทศต่อคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นที่ 4 การวางแผนการนิเทศ (Planning) เป็นการเตรียมการก่อนการนิเทศ โดยการสำรวจสภาพปัญหาหรือความต้องการพัฒนา มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีปฏิบัติงานนิเทศ

ขั้นที่ 5 ปฏิบัติการนิเทศ (Directing) เป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการนิเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่กลุ่มนิเทศคาดว่ากิจกรรมการนิเทศดังกล่าวจะตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการนิเทศและเพื่อแก้ปัญหาหรือความต้องการพัฒนา ในขั้นตอนนี้ผู้นิเทศควรเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้รับการนิเทศด้วย จะทำให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ และขจัดความขัดแย้งในงานการนิเทศ

ขั้นที่ 6 การประเมินผล (Evaluation) เป็นการค้นหาวิธีการที่จะใช้ประเมินผลให้เหมาะสมกับกิจกรรมการนิเทศนั้น ๆ ถ้าผลการนิเทศสนองต่อวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ก็นับได้ว่าการนิเทศบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่ถ้าไม่สนองต่อวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้กลุ่มผู้นิเทศจะต้องแสวงหาวิธีการที่คาดหวังว่าจะสนองต่อวัตถุประสงค์ของการนิเทศต่อไป

ขั้นที่ 7 การรายงานผล (Reporting) เป็นการสรุปผลจากการนิเทศแต่ละกิจกรรม เสนอต่อคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อพิจารณากำหนดนโยบายและแผนงานเพื่อทำการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

จากรายละเอียดของกระบวนการนิเทศที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะที่มีการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นเครื่องตัดสินใจกำหนดทิศทางของการนิเทศภายในโรงเรียนและลงมือปฏิบัติการนิเทศโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อให้การนิเทศภายในโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

งานที่สำคัญของนิเทศภายในโรงเรียน

สิ่งที่สำคัญของการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน คือ งานที่สำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน นักวิชาการศึกษาได้ให้ขอบเขตของงานที่สำคัญไว้ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2528 : 7) กล่าวถึง งานที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบดูแลนั้นมีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมงานต่อไปนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การบริหารหลักสูตร
2. การสอน การบริหารการสอนและการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพบรรลุหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. กิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนสอดคล้องกับระเบียบและกฎเกณฑ์การจัดกิจกรรมนักเรียนที่กำหนดไว้
4. สื่อการเรียนการสอนและห้องสมุด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนในส่วนต่าง ๆ ของหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ครูมีความรู้กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอ
5. การวัดประเมินผลการศึกษาของเด็ก และการประเมินผลสำเร็จของงานทางวิชาการของโรงเรียน
6. การจัดนิเทศการศึกษา และพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูผู้สอน ซึ่งรวมตลอดถึง การบำรุงขวัญและเสริมกำลังใจในการทำงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะครูจะเน้นเป็นพิเศษในด้านการพัฒนาวิชาชีพ

ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียมพลับ (2528 : 61) ได้กล่าวถึงงานวิชาการที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบมี 9 งาน ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดและประเมินผล
5. งานห้องสมุด

6. งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
7. งานนิเทศการศึกษา
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

นักการศึกษาต่างประเทศ คือ แฮร์ริส ได้กำหนดงานที่สำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. งานหลักเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเกี่ยวกับการวางโครงสร้างหลักสูตร แผนการสอน ทำโครงการสอน บันทึกการสอน กำหนดตัวผู้สอน แนววิธีสอน การสร้างเกณฑ์มาตรฐานในการสอน วัน เวลา สถานที่ในการสอน
2. การจัดระบบการสอน โดยนำหลักสูตรที่วางไว้มาใช้จัดกลุ่มนักเรียน และจัดตารางสอน
3. การคัดเลือกบุคลากรครูสำหรับการสอน โดยเลือกสรรมาให้เหมาะสมกับงาน มีการศึกษา ค้นคว้า สอดคล้องเลือก ตามความรู้ความสามารถ เกือบจะเป็นเกี่ยวกับตัวบุคคล
4. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ออกแบบ และจัดเตรียมอุปกรณ์ วัสดุจำเป็น โดยให้ความสะดวก เหมาะสมกับผู้สอน รวมถึงการจัดวางแผนอาคารสถานที่เรียนที่ถูกต้อง จัดทำทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนไว้อย่างละเอียดถูกต้อง เพื่อประโยชน์ในการใช้ สะดวกในการเก็บรักษา
5. จัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ตรวจสอบและคัดเลือกวัสดุที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน
6. การอบรมครูประจำการ โดยจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้ครูก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น
7. จัดประชุมนิเทศสมาชิกใหม่ให้รู้ และเข้าใจสิ่งที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เพื่อลดอุปสรรคและให้งานได้ผลสำเร็จมากขึ้น
8. จัดบริการด้านอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายหลักการสอน
9. สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในด้านเกี่ยวกับการสอน การแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของการศึกษาให้ชุมชนทราบ
10. การประเมินผล มีการวางแผนจัดระเบียบประเมินผล ดำเนินการประเมินผลในแง่มุมของโรงเรียนที่จะมีผลต่อการสอน (Harris. 1975 : 11 – 12)

จากขอบข่ายงานที่สำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนจากแนวคิดของนักศึกษาดังกล่าวนั้น เป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจและให้ความสำคัญอย่างจริงจัง เพื่อให้โรงเรียนปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา ขอบข่ายงานวิชาการที่สำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนมีความสัมพันธ์และคล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสรุปงานที่สำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อเป็นขอบเขตของเนื้อหาที่จะทำการวิจัยได้เป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล

1. ด้านหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

ในการจัดการศึกษา หลักสูตรเป็นเป้าหมายที่จะเป็นตัวกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสาขาใด ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับหลักสูตรไว้ดังนี้

ธีระยุทธ เสนียวงศ์ ณ อยุธยา (2528 : 7) ได้ให้ความหมายคำว่าหลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน นอกจากนี้ยังหมายถึงกิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างที่โรงเรียนจัดขึ้น และรวมไปถึงด้านบุคลากร อาคารสถานที่ อุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีต่อไป

สุมน อมรวิวัฒน์ (2531 : 6) ให้ความหมายของหลักสูตรว่ามีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของการจัดการศึกษา และระดับผู้ใช้หลักสูตรซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการที่ต่างกันไป กล่าวคือ ในความหมายของครูอาจมีความเข้าใจในระดับที่มุ่งการสอนเป็นสิ่งสำคัญ หลักสูตรจึงหมายถึง เนื้อหาวิชาที่ครูต้องสอนให้ครบตามแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเท่านั้น

Good ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา
2. หลักสูตร คือ คำโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือเรื่องเฉพาะที่จะสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้มีความรู้จนสำเร็จการเรียนในชั้นหนึ่ง ๆ จนได้รับใบประกาศนียบัตร เพื่อสามารถเข้าเรียนต่อหรือประกอบอาชีพได้
3. หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาและประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของครูในโรงเรียนและสถาบันการศึกษา

สรุปได้ว่าหลักสูตรหมายถึง มวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียนไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียน นอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ในด้านความรู้ ทักษะ และทักษะที่สำคัญแก่ชีวิต

การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้นั้น วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521 : 181 – 191) กล่าวว่าจะต้องกระทำอย่างชัดเจนและมีขั้นตอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. เตรียมการวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องวิเคราะห์หลักสูตรในเรื่องจุดมุ่งหมายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ชุมชน จะมีส่วนใดของหลักสูตรที่ส่งเสริมจุดเด่นของชุมชน ความพร้อมของสถานศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การจัดทำแผนการดำเนินงานซึ่งต้องประกอบด้วยบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ เป็นต้น
2. เตรียมการจัดอบรมครู เพื่อใช้หลักสูตรใหม่จะต้องพิจารณาโครงการฝึกอบรมให้ชัดเจน และมีขั้นตอนควรจะทำในรูปแบบใด ระยะเวลาและวิทยาการที่จะช่วยเหลือเกี่ยวกับการอบรมให้แก่บุคคลใดบ้าง
3. จัดครูเข้าสอนแม้ครูจะผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพราะครูแต่ละคนจะมีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นครูต้องมองเห็นความสำคัญและก้าวให้ทันกับเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
4. จัดตารางสอน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ ถึงความสามารถของผู้เรียน และการแบ่งเวลาสำหรับเรื่องต่าง ๆ รวมถึงอัตราเวลาเรียนในแต่ละภาคการศึกษา ตลอดจนการสอนของครูด้วย
5. จัดบริการวัสดุอุปกรณ์ ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอันได้แก่การทำโครงการสอนและแผนการสอน พัฒนาคู่มือครู แบบเรียน และสื่อการเรียน การที่มีวัสดุอุปกรณ์ ประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียน มาบริการได้ ต้องอาศัยบุคลากรหลายฝ่ายช่วยเหลือกัน ซึ่งจะเริ่มจากการวิเคราะห์หลักสูตร การวางรูปแบบ เลือกและการจัดหา ไม่ว่าจะเป็นซื้อ จัดทำเองหรือการแจกจากราชการก็ตาม ควรให้มีข้อบกพร่องน้อยที่สุด และสามารถแบ่งเบาภาระของครูได้มากที่สุด โดยผู้เรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด
6. ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร ให้กับผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาและประชาชนในชุมชน เพื่อให้ทราบว่าการใช้หลักสูตรใหม่นั้นลูกหลานของเขาจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในการเรียนรู้ เจตคติและความสามารถในการแก้ปัญหา สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอย่างมากในการประชาสัมพันธ์คือ การสื่อความหมาย เพราะชุมชนนั้นประกอบด้วยบุคคลหลายระดับพื้นฐานที่แตกต่างกัน
7. จัดสภาพแวดล้อมและการเลือกสรรโครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร สามารถที่จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากต่อครูและผู้เรียน การให้บริการแก่ครูเป็นส่วนหนึ่งที่จะเอื้อให้ครูอาจารย์สามารถสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางวิชาการได้หลายรูปแบบ เช่น การส่งไปศึกษาอบรม หลักสูตรระยะสั้นในเรื่องที่กำลังปฏิบัติอยู่ การเข้าร่วมประชุมสัมมนา การเชิญวิทยาลัมาสาธิต

การฝึกปฏิบัติบรรยายตามหัวข้อที่ครูต้องการ การส่งเสริมให้ครูอาจารย์ที่มีทักษะความชำนาญที่แตกต่างกันได้มีโอกาสเผยแพร่วิชาความรู้แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

8. จัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญที่ควรดำเนินการเป็นอันดับแรก ถ้าจุดมุ่งหมายของการใช้หลักสูตรกำหนดไว้ชัดเจน การประเมินผลเพื่อปรับปรุงก็จะทำได้ง่ายและตรงจุดว่าควรจะเริ่มที่จุดใด ทำอย่างไรและควรจะทำนึ่งถึงการประเมินทั้งระยะสั้นระยะยาวด้วย

สังัด อุทรานันท์ (2527 : 224) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร มีดังนี้

1. นักวิชาการ ได้แก่ศึกษานิเทศก์ หรือนักวิชาการที่ทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตร มีบทบาทในการส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการดำเนินการเรียนการสอน ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ทำการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรในหน่วยงานที่ใช้หลักสูตร รวมทั้งให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการใช้หลักสูตร โดยการใช้บริการวัสดุหลักสูตรและให้กำลังใจแก่ผู้นำหลักสูตรไปใช้

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร โดยต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่สถานศึกษาใช้อย่างชัดเจน ให้บริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ กระตุ้นและส่งเสริมครูในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น จัดอบรมหรือจัดประชุมสัมมนา เป็นต้น รวมทั้งต้องให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครูอยู่เสมอ

3. หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้าสาขาวิชาต่าง ๆ ควรจะดำเนินการส่งเสริมการใช้หลักสูตร ด้วยการ ศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ตนเองรับผิดชอบอย่างชัดเจน ช่วยวางแผนและจัดทำแผนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่ตนเองรับผิดชอบ จัดหาวัสดุและสื่อการเรียนการสอนและให้บริการแก่ครูที่อยู่ในสาขาวิชาเดียวกัน ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และทำการประสานงานการใช้หลักสูตรกับหมวดวิชาอื่น หรือสายวิชาอื่น เพื่อให้การใช้หลักสูตรในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง มีส่วนที่จะช่วยสนับสนุนในการใช้หลักสูตรภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้ โดยทำการศึกษาหลักสูตร เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ตนเองใช้อย่างชัดเจน ทำการปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ทำการสอนให้ถูกต้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่ใช้อยู่ และพยายามคิดค้นหาวิธีการที่เหมาะสม หรือวิธีการที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการใช้หลักสูตรที่ตนเองเป็นผู้ใช้

5. บุคลากรอื่น ๆ ภายในสถานศึกษา ได้แก่ บรรณารักษ์ นักเทคโนโลยีทางการศึกษา นักวัดผล นักแนะแนว ฯลฯ ต่างก็มีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรโดยการทำปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ให้ความช่วยเหลือหรือบริการแก่ครู ผู้ใช้หลักสูตร

สรุปได้ว่าหลักสูตรคือมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบ ตลอดจนหาปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยให้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย นั่นคือ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนล้วนมีส่วนสำคัญในการใช้หลักสูตรทั้งสิ้น แต่ครูนับว่าเป็นผู้ที่ใช้หลักสูตรโดยตรง

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

การนิเทศงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงมีภาระหน้าที่หลักที่ต้องดำเนินการในเรื่องการจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าชั้นเรียน การจัดตารางสอน การเตรียมตัวของครูผู้สอน การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน รวมทั้งการติดตามผลการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 2) ได้กล่าวถึงการจัดระบบการเรียนการสอนไว้ว่า การสอนเป็นการนำเอาจิตวิทยาและพฤติกรรมการเรียนรู้มาประสานสัมพันธ์กับบทเรียน เพื่อจะทำให้นักเรียนและนักศึกษาได้รับความรู้และความพอใจด้วย ในการดำเนินการสอนนั้น ครูจะต้องวินิจฉัยว่าจะดำเนินการอย่างไรกับสถานการณ์ต่าง ๆ จึงจะเหมาะสม การสอนจึงเป็นยุทธศาสตร์และยุทธวิธี ในการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดีที่สุด เป็นเสมือนสื่อระหว่างครูกับนักเรียนและนักศึกษา ในการสอนนั้นมีกฎเกณฑ์ที่จะเสนอแนะแก่ครูหลายประการคือ

1. ความเข้าใจนักเรียนและนักศึกษา
2. ครูต้องรู้ว่าตนจะสอนอะไร และนักเรียนนักศึกษาต้องรู้ว่าตนจะเรียนอะไรหรือทำอะไรให้ได้
3. ครูจะต้องรู้วิธีที่ดีที่สุดที่จะสอนบทเรียนใดบทเรียนหนึ่ง
4. ครูจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ที่จะเป็นเครื่องช่วยเหลือการสอนได้เป็นอย่างดี

การสอนและเทคนิคการสอนมักใช้ควบคู่กันไป ในการปฏิบัติการเลือกเทคนิคการสอนนั้นครูจำเป็นต้องเลือกเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ และในขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับความสนใจและวัยของผู้เรียนด้วย การเลือกใช้เทคนิคการสอนที่ครูมีความสามารถจะทำให้นักเรียนและนักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติและการจัดการที่ดีได้มากที่สุด

การสอนนั้นแตกต่างจากเทคนิคการสอน การสอนหมายถึงกระบวนการอย่างมีระบบแบบแผน ซึ่งครูจะได้ให้เป็นวิธีการในการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ ส่วนเทคนิคหมายถึงกลยุทธ์ที่ครูจะใช้เพื่อที่จะช่วยให้วิธีการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น แม้ว่าการสอนและเทคนิคการสอนจะ

แตกต่างกันบ้างในความหมายและวิธีการ แต่ในทางปฏิบัติแล้วทั้งวิธีการสอนและเทคนิคการสอน จะต้องปฏิบัติควบคู่กันไปเพื่อให้การสอนบรรลุวัตถุประสงค์

ในการจัดการเรียนการสอน สจ๊วต อุทราพันธ์ (2527 : 30) กล่าวว่า มีองค์ประกอบที่จำเป็น ซึ่งประกอบด้วยลักษณะของผู้เรียน จุดมุ่งหมายของการสอน เนื้อหาสาระที่จะสอน การเตรียมความพร้อม ดำเนินการสอน กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ กิจกรรมสนับสนุนและการควบคุมการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลการสอน และการปรับปรุงแก้ไข

ในการเลือกวิธีการสอน ครูจำเป็นต้องพิจารณาถึงความถนัดและความสามารถของผู้เรียน เป็นสำคัญด้วย ดังที่ ไพศาล สินลารัตน์ (2524 : 13 – 14) ได้เสนอเกณฑ์ในการเลือกวิธีสอนไว้ดังนี้

1. วิธีสอนแบบสั้น ๆ เหมาะสมกับตัวผู้สอนมากน้อยเพียงใด ผู้สอนมีความรู้ในด้านใด สนใจ ถนัดในด้านใด ซึ่งก็ควรจะต้องพยายามใช้แบบนั้นเป็นหลัก และควรมีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข วิธีสอนที่ตนเลือกใช้อย่างต่อเนื่อง

2. เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน ถ้าเป็นเนื้อหาที่เป็นทฤษฎี ก็ควรจะใช้วิธีการบรรยาย ถ้าเป็นเนื้อหาที่ต้องฝึกปฏิบัติก็ต้องใช้วิธีการปฏิบัติ หรือใช้การอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน

3. เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการสอน วิธีสอนและจุดมุ่งหมายต้องให้สัมพันธ์กัน

4. เหมาะสมกับจำนวนและคุณลักษณะของผู้เรียน อาจใช้การสอนแบบกลุ่ม การสาธิต หรือ ทำกิจกรรมสัมพันธ์ในชั้นเรียน

5. เหมาะสมกับบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2525 : 15) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. จัดให้ครูได้ศึกษาหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อเตรียมการสอน และจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

2. สนับสนุนให้ครูใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์และลักษณะเนื้อหาวิชา ตลอดจนพัฒนาการของเด็ก

3. จัดโรงเรียน ให้มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนการสอนและสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

4. ส่งเสริมให้มีการผลิต และการให้อุปกรณ์การสอน โดยพยายามให้มีการใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

5. สนับสนุนให้มีการสอนซ่อมเสริม เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน

6. กระตุ้นให้ครูเอาใจใส่ต่อการสอนด้วยวิธีต่าง ๆ และดูแลให้มีการปรับปรุงการสอนของครูให้เป็นไปตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร

7. สนับสนุนให้ครูได้นำเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาการเรียนการสอน

8. จัดให้มีการประชุมเพื่อวางแผนร่วมกันในการแก้ปัญหาและปรับปรุงการเรียนการสอน

9. ส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชั้นเรียน

10. พยายามลดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อให้ครู ได้ใช้เวลาทำการสอนได้เต็มที่

สรุปได้ว่า งานด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นภาระหน้าที่ของครูผู้สอนโดยตรง เนื่องจากครูเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้จึงต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง และบรรลุความมุ่งหมายของหลักสูตร โดยผู้บริหารจะต้องให้การอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำและให้การนิเทศงานด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2534 : 3) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมาก เพราะเป็นตัวกลางที่จะทำให้นักเรียนและนักศึกษาได้มีความเข้าใจในบทเรียนอย่างเต็มที่ นอกจากจะมีประโยชน์ในการสอนแล้ว ยังเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้นักเรียนและนักศึกษาเกิดความสนใจ ยิ่งครูมีวิธีการสอนที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ เท่าใด นักเรียนและนักศึกษาก็จะมีโอกาสเรียนรู้ได้มากขึ้น ความพร้อมของครูในการใช้สื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการสอน จะเป็นเครื่องช่วยเพิ่มทักษะในการสอนได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนก็หมายถึงวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่เป็นสื่อกลางให้ครูสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อิริสัน (ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ. 2532 : 35 ; อ้างอิงจาก Erickson. 1968) ได้เสนอหลักการในการจัดสื่อการเรียนการสอนที่ดี ไว้ดังนี้

1. การบริการอุปกรณ์การสอนที่ดี จะต้องอยู่ในความรับผิดชอบของผู้นำที่มีความรู้ ความชำนาญ และสามารถปฏิบัติงานด้านหลักสูตรได้เป็นอย่างดี ตลอดจนได้รับความสนับสนุนทางด้านงบประมาณ กำลังคน และเครื่องมือเครื่องใช้อย่างเพียงพอ

2. สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ได้อย่างสะดวกตรงกับความต้องการของครูผู้สอน ซึ่งผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะครูได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหรือจัดซื้อ และผู้บริหารจะต้องกำหนดวิธีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม เช่น กำหนดตารางเวลาการยืมสื่อการเรียนการสอนแต่ละชั้น ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารควรจะได้สนใจคอยดูแลให้ความกระจ่างแก่ครูเมื่อเกิดปัญหาการใช้อุปกรณ์การสอน

3. สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ครูจะต้องสามารถนำไปใช้ได้ถนัดนั่นคือ อุปกรณ์จะต้องมีคุณภาพดี มีคนคอยช่วยเหลือ ซึ่งผู้บริหารควรทำได้โดยการตั้งศูนย์การเรียนการสอนเป็นส่วนกลาง มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ด้านนั้นประจำอยู่ ควรมีการตรวจสอบสภาพเพื่อซ่อมแซมปรับปรุงอยู่เสมอ ถ้าซ่อมไม่ได้ควรเปลี่ยนหรือจัดหาแทน

4. ควรจัดสื่อการเรียนการสอนไว้หลาย ๆ ชนิด เพื่อสนองความต้องการของครูทั้งที่เป็นวัสดุ สลับเปลี่ยน วัสดุอื่น ๆ เช่น กระดาษสี อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ ลูกโลก แผนที่ ตัวอย่าง สารเคมี หนังสือ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้โรงเรียนควรจัดหาไว้ให้พร้อม ผู้บริหารควรประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดซื้อ สื่อการเรียนการสอน กำหนดโครงการทดลองอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนการสอนใหม่ ตลอดจนการ วางแผนประสานงานอื่นเพื่อนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์

5. โครงการจัดสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนควรส่งเสริม และพัฒนาครูประจำการ ไปด้วย โดยเปิดโอกาสให้ครูเพิ่มความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่ เดียวกันจะต้องเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน ซึ่งเป็นการส่งเสริมบรรยากาศปฏิบัติงาน ของครูได้ดีขึ้น

กิตติมา ปรีดีติลก (2529 :102) ได้แบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. เครื่องมือหรืออุปกรณ์ (Hardware) ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่อง เล่นจานเสียง วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น
2. วัสดุ (Software) ได้แก่ ฟิล์มฉายภาพยนตร์ ม้วนประกอบเสียง รายการวิทยุ หนังสือเรียน ของจริง หุ่นจำลอง แผนที่ แผนภูมิ ลูกโลก
3. เทคนิคหรือวิธีการ (Technique or Method) ได้แก่ เทคนิคในการแสดง การละเล่น ละครหุ่น การสาธิตกรรมวิธี การศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ เป็นต้น

หลักเกณฑ์ในการใช้สื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

1. เลือกสื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
2. เลือกสื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหา
3. เลือกสื่อให้เหมาะสมกับเทคนิคและวิธีการสอน
4. เลือกสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน
5. เลือกสื่อให้เหมาะสมกับเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก
6. เลือกสื่อที่พอจะหาได้ และคำนึงถึงความสะดวกสบายในการนำมาใช้ ไม่จำเป็นต้องใช้ สื่อราคาแพง ๆ
7. เลือกสื่อคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 145 – 146) กล่าวว่าลักษณะของสื่อการเรียนการสอนที่ดีและ การใช้สื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

1. ลักษณะสื่อการเรียนการสอนที่ดี ควรจะสอดคล้องกับความมุ่งหมาย และเสนอเนื้อหา เหมาะสมกับชั้นและวัยของผู้เรียน ง่ายและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ราคาถูกและคุ้มค่า
2. การใช้สื่อการเรียนการสอน ตามประเภทของสื่อที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ ของการสอนและสถานการณ์

2.1 เลือกสื่อการเรียนการสอน ตามประเภทของสื่อที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการสอนและสถานการณ์

2.2 ศึกษาคุณสมบัติของสื่อการสอนที่เลือกแล้ว เพื่อป้องกันการผิดพลาดในการใช้

2.3 เตรียมการใช้สื่อการสอนและสถานที่ให้พร้อมเพราะถ้าครูเตรียมไม่ดี อาจมีผลในทางลบได้ เช่น ครูใช้อุปกรณ์สื่อไม่สอดคล้อง ม้วนวีดีโอสลับกล่อง ไม่มีปลั๊กไฟ เป็นต้น

2.4 ต้องมีการประเมินผล หลังการใช้เพื่อการปรับปรุงแก้ไข

วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจึงขึ้นอยู่กับ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ครูจึงควรมีความรู้เรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอนและเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านการวัดและประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2534 : 3 – 4) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมิน การเรียนของนักเรียนและนักศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูในการที่จะได้ทราบถึงความเจริญ ก้าวหน้าของนักเรียนและนักศึกษาและได้ทราบถึงข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข ซึ่งเป็น กระบวนการติดตามผลการปฏิบัติงานได้ตรงตามเป้าหมายเพียงใด การวัดผลการเรียนเป็นเครื่องมือ อย่างหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนในระดับการศึกษาต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานในการ ดัดสันใจของครูในการปรับปรุงวิธีการสอน การแนะแนว การประเมินการใช้หลักสูตร แบบเรียน การใช้สื่อและโสตทัศนูปกรณ์ ตลอดจนการจัดระบบการบริหารทั่ว ๆ ไปของโรงเรียน นอกจากนี้ ยังช่วยปรับปรุงการเรียนของนักเรียนและนักศึกษาได้ถูกวิธียิ่งขึ้น ซึ่งพิจารณาตามบทบาทของ การวัดผลการเรียนแล้วสรุปว่าเป็นไปได้ 2 ลักษณะคือ

1. การวัดเพื่อประเมินผลการเรียนของนักเรียนและนักศึกษา
2. การวัดเพื่อปรับปรุงการสอนของครู

นอกจากนี้ผลที่ได้จากการวัดผลการเรียนสามารถนำมาประเมินได้ว่า นักเรียนและนักศึกษา เรียนอยู่ในระดับใดโดยดูจากผลการเรียนของแต่ละคน การสอนของครูจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข มากน้อยเพียงใด ก็ดูจากผลการเรียนของนักเรียนและนักศึกษาทั้งชั้น และคุณภาพของโรงเรียนบ่ง ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนก็โดยดูจากผลการเรียนของนักเรียนและนักศึกษาทั้งโรงเรียน

การประเมินผลการเรียนเป็นการกำหนดค่าหรือราคา โดยอาศัยคะแนนที่ได้จากการวัดผล เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ ดังนั้นการประเมินผลการเรียนจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการวัด ผลการเรียน และการวัดผลการเรียนมีลักษณะเป็นรูปธรรม เพราะแสดงผลออกมาเป็นตัวเลข ส่วน การประเมินผลการเรียนเป็นนามธรรม เนื่องจากอาศัยการเปรียบเทียบความรู้สึกค่านิยมในการตีค่า

หรือราคา จึงสรุปได้ว่าการวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นกระบวนการที่มุ่งกำหนดปริมาณหรือคุณภาพของพฤติกรรมและความสามารถของบุคคลโดยใช้เครื่องมือวัด และผลของการวัดที่ได้ในแต่ละครั้งสามารถนำไปประเมินเพื่อตัดสินสรุปตีค่าในสิ่งที่ทำการวัดได้ ดังนั้นครูจะต้องมีความเข้าใจในหลักการวัดผลและประเมินผลอย่างถ่องแท้ เพื่อจะทำให้การวัดผลและประเมินผลนักเรียนและนักศึกษาเป็นไปอย่างถูกต้องและยุติธรรม

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ เอนกกุล กริแสง (2519 : 3 – 5) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียน ไว้ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน

1.1 เพื่อให้ผู้เรียนทราบจุดอ่อนหรือจุดเด่นของตนเอง อันเป็นแนวทางให้นักเรียน นักศึกษาเลือกเรียนวิชาหรืออาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของตน

1.2 เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียน

1.3 เพื่อให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง การให้นักเรียนมีส่วนร่วมเฉลยข้อสอบจะช่วยให้เรียนนักศึกษาได้รู้ว่าเขาได้เข้าใจอะไร ผิดถูกอย่างไร

2. ด้านครูผู้สอน

2.1 เพื่อชี้ให้เห็นถึงความเจริญงอกงามของผู้เรียนแต่ละคน

2.2 เพื่อให้ครูทราบว่า เทคนิควิธีการสอน อุปกรณ์การสอน เนื้อหาวิชาที่สอนมีประสิทธิภาพเพียงใด

2.3 ช่วยให้เห็นว่าการเรียนการสอนได้ผลตามความมุ่งหมายหรือไม่

2.4 ช่วยในการคัดเลือกประสบการณ์ วิธีสอนให้เหมาะสม

โกวิทย์ ประवालพฤษ์ และคณะ (2522 : 15) กล่าวว่าขั้นตอนของการประเมินผลการเรียนสรุปได้ดังนี้

1. ทำความเข้าใจพฤติกรรมที่ต้องการประเมินโดยแปลความหรือตีความในรูปของการแสดงออกของผู้เรียนซึ่งเป็นการทำความเข้าใจจุดประสงค์ในการสอนนั่นเอง

2. ตั้งเกณฑ์โดยการกำหนดว่าการแสดงออกของนักเรียนนักศึกษาต้องอยู่ในระดับใด ครูจึงยอมรับว่านักเรียนนักศึกษามีพฤติกรรมนั้นจริง

3. วัดผลนักเรียนนักศึกษาโดยเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่บอกให้ทราบว่า พฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาอยู่ในระดับใด

4. ลงความเห็นว่่านักเรียนนักศึกษามีพฤติกรรมจริงหรือไม่โดยนำข้อมูลจากขั้นที่ 3 เปรียบเทียบกับขั้นที่ 2 ถ้าพฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ก็ยอมรับนักเรียนนักศึกษาพฤติกรรมนั้นจริงโดยสมบูรณ์ แต่ถ้ายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ก็ต้องหาสาเหตุข้อบกพร่องของการเรียนการสอนต่อไป

5. ตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลจะบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ขึ้นอยู่กับครูอาจารย์ผู้ทำหน้าที่วัดผลและประเมินผลการศึกษาของ

นักเรียนโดยตรง ดังนั้น ครูอาจารย์จึงควรพิจารณาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผลทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:199–200) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดและประเมินผลไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู อาจารย์ทำให้ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไร
2. เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนนักศึกษาได้ทราบว่าตนมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจในการเรียนหรือไม่เพียงใด ซึ่งจะเป็นแนวทางปรับปรุงตนเอง
3. เพื่อปรับปรุงระบบบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบข้อเท็จจริงของหลักสูตร โครงการสอน บันทึกการสอนที่จะนำไปสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไรจะแก้ไขปรับปรุงอย่างไร
4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียน การสำเร็จหลักสูตร เป็นแนวทางการทำงานและศึกษาต่อ
5. เพื่อเป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านการรับนักเรียนนักศึกษา ผลการเรียน และการสำเร็จหลักสูตร
6. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาในด้านผลการเรียนและการสำเร็จการเรียนของนักเรียนนักศึกษา

วรสุตา บุญยไวยโรจน์ (2526 : 254) กล่าวว่า การวัดผล (Measurement) และการประเมินผล (Evaluation) มีกระบวนการที่แตกต่างกัน แต่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน การวัดผล หมายถึง กระบวนการที่ได้มาซึ่งตัวเลข จำนวน หรือปริมาณใดปริมาณหนึ่ง โดยอาศัยเครื่องมือหรือวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การตรวจผลงาน การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการใช้แบบทดสอบ เป็นต้น การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่นำเอาผลการวัดมาพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วตัดสินออกมาว่า สูงต่ำกว่าเกณฑ์ หรือเก่ง อ่อน ปานกลาง เป็นต้น การประเมินจึงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายหลังการวัดผล กล่าวคือ เมื่อวัดได้ปริมาณแล้วมักอยู่ในรูปของคะแนนก็นำปริมาณหรือคะแนนมาพิจารณาตีความแล้วสรุปออกมาในเชิงคุณภาพว่า นักเรียนคนนั้นมีความรู้และทักษะเพียงใด มีจุดเด่นจุดด้อยในด้านใดบ้าง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับใด การประเมินเป็นการตีค่า ตีราคาจากสิ่งที่ได้จากการวัดโดยอาศัยเกณฑ์ที่วางไว้ เมื่อได้เป็นคะแนนหรือตัวเลขแล้วนำมาพิจารณาว่าดี เลว เก่ง อ่อน แคไหน และควรจัดอยู่ในกลุ่มใด โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่วางไว้ แล้วนำมาจัดลำดับในภายหลังการประเมินผลจึงเป็นเรื่องที่เกิดจากการวัดผล

การวัดน่าเชื่อถือและสอดคล้องกับความต้องการ ในทางตรงกันข้ามถ้าใช้เครื่องมือไม่ถูกต้อง ผลการวัดอาจทำให้ขาดความเชื่อถือได้

1. วัดได้ไม่ครบถ้วน การวัดที่ดีต้องวัดคุณลักษณะได้ครอบคลุมครบถ้วนตามลักษณะของตัวแปร นั้น ๆ การวัดเพียงบางส่วนหรือเพียงบางองค์ประกอบ ย่อมทำให้ผลการวัดนั้นคลาดเคลื่อน

2. เลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะวัดไม่เหมาะสม ในบางครั้งผู้วัดมีความรู้ในสิ่งที่จะวัดเป็นอย่างดี รู้วิธีวัดที่ถูกต้องและมีเครื่องมือที่ดีมีความเที่ยงตรงสามารถวัดได้ครอบคลุมในสิ่งที่วัดแต่กลับไปเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูกต้อง หรือกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีคุณลักษณะนั้น ๆ ผลของการวัดย่อมไม่ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์

3. ใช้เครื่องมือดีมีคุณภาพ ผลของการวัดจะเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้วัด ถ้าหากเครื่องมือที่ใช้วัดมีคุณภาพไม่ดีพอแล้วการวัดนั้นก็จะได้ผลที่ไม่เกิดคุณค่าใด ๆ

4. มีความยุติธรรม การวัดผลศึกษาซึ่งจัดได้ว่าเป็นการวัดตัวแปรทางด้านจิตวิทยาหรือทางสังคมศาสตร์นั้น จะได้ผลดีมีความยุติธรรม สิ่งที่ถูกวัดต้องอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่เป็นไปเหมือน ๆ กัน ไม่มีการลำเอียงหรือเลือกที่รักมักที่ชัง

5. แปรผลได้ถูกต้อง การวัดผลทุกครั้ง ผลที่ได้ออกมาย่อมเป็นตัวแทนของจำนวนหรือระดับของคุณลักษณะที่ต้องการวัดนั้น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผลของการวัดมักออกมา เป็นรูปของคะแนนหรืออันดับที่แล้ว จึงนำผลนั้นไปอธิบายหรือเปรียบเทียบจึงจะทำให้ผลการวัดนั้นมีความหมาย

6. แนะนำครูให้ประเมินผลหลังจบบทเรียน เพื่อทราบความก้าวหน้าของการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผลมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งต้องมีการเลือกใช้วิธีการที่หลากหลาย และมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องชี้แจงให้ครูเข้าใจกระบวนการวัดผลและประเมินผลเพื่อจะได้นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวัฒนา หาญกิติวัฒน์ (2539 : 145 – 158) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8 พบว่าระดับการปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร และครู ต่อการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดระบบการสอน ด้านการจัดอำนวยความสะดวก ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์การสอน ด้านการจัดอบรมครูประจำการ ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

สถิต เกศา (2539 : 93 – 119) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน : โรงเรียนกุลสิริเทคโนโลยี พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับขั้นตอนการนิเทศทั้ง 3 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ปรีกษาก่อนการสอน ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศ พบว่า ครูเห็นด้วยระดับมาก ด้านกระบวนการนิเทศ และบุคลากรผู้นิเทศพบว่าครูเห็นด้วยระดับ

ปานกลาง ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการสอน เป็นด้านที่ครูแสดงความคิดเห็นระดับมาก ทุกข้อ ชั้นที่ 2 ชั้นสังเกตการสอน จากผลการศึกษาความคิดเห็นของครูชี้ให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่ เห็นด้วยระดับมาก ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมการสอน ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอน การตรวจสอบในด้านนี้ส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมากทุกข้อ ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ครูกลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยระดับมาก ทั้งส่วนรวมและรายข้อ ชั้นที่ 3 ชั้นปรึกษาหลังการสอน ด้าน แนวปฏิบัติ และสาระการปรึกษาหลังการสอนครูเห็นด้วยระดับมาก ทั้งส่วนรวมและรายข้อ

สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2541 : 72-75) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศงาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ครูมีความ คิดเห็นต่อการปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ครูมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ว่า มีการนิเทศงานวิชาการระดับปานกลาง ด้านงานจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศงานระดับปานกลาง งานวัดผลและประเมินผล มีการนิเทศ งานวิชาการระดับปานกลาง งานประชุมอบรมทางวิชาการมีการนิเทศในระดับปานกลาง

ครูเพศชายกับครูเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน แตกต่างกัน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ สอนน้อยกว่า 15 ปี และตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน แตกต่างกัน

ประสงค์ สังขะไชย (2526 : 123 – 126) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 “ พบว่า ผู้บริหารและครูเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าจะจัดงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน 8 งาน คือ การวางแผนการนิเทศ การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัด อำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ งานบริหารพิเศษอื่น ๆ งานเกี่ยวกับชุมชนและงานการ ประเมินผล ส่วนปัญหาและอุปสรรค พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาเป็น ครั้งคราว และไม่มีระบบแบบแผน

อำพล สมัครการ (2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการนิเทศภายในตามธรรมชาติของ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี พบว่า การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยปัญหา การนิเทศภายใน ตามธรรมชาติของครูผู้สอน พบว่า ปัญหาในการสร้างเครื่องมือนิเทศอยู่ในระดับ ปานกลาง ปัญหาเกี่ยวกับเทคนิค และวิธีการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อยอย่างละ เท่า ๆ กัน ส่วนปัญหาอื่น ๆ มีอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การประเมินผลแตกต่างกัน วิธีการนิเทศ แตกต่างกัน

นงเยาว์ อุทุมพร (2540 : 61-67) ศึกษาความต้องการนิเทศการสอนของครูธุรกิจ ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในด้านหลักสูตร

เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ปรากฏว่า ครูธุรกิจมีความต้องการการนิเทศการสอนทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานครูธุรกิจที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการสอน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยครูเพศหญิงมีความต้องการการนิเทศการสอนมากกว่าเพศชาย ครูธุรกิจที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความต้องการการนิเทศการสอน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูธุรกิจที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความต้องการการนิเทศการสอน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มีชัย แชมเชื้อ (2538 : 153-189) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนในเครื่องตั้งตรงจิตพบนิชการ พบว่า

1. ครูที่สอนวิชาการบัญชี วิชาการตลาด วิชาการเลขานุการ และวิชาสามัญ มีความต้องการการนิเทศการเรียนการสอนด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่สอนวิชาการบัญชี และวิชาสามัญ มีความต้องการในการนิเทศการสอนด้านเนื้อหาวิชา อยู่ในระดับมาก ส่วนครูสอนสาขาวิชาการตลาดและวิชาเลขานุการ มีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับปานกลาง
3. ครูที่สอนวิชาการบัญชี และวิชาการตลาด มีความต้องการการนิเทศการสอนด้านวิธีการสอนและเทคนิคการสอน อยู่ในระดับมาก ส่วนครูที่สอนวิชาเลขานุการและสามัญ มีความต้องการการนิเทศการสอนด้านวิธีการสอนและเทคนิคการสอน อยู่ในระดับปานกลาง
4. ครูที่สอนวิชาการบัญชี และวิชาสามัญมีความต้องการการนิเทศการสอนด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนครูที่สอนวิชาการตลาดและวิชาการเลขานุการ มีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
5. ครูที่สอนวิชาการตลาด และวิชาสามัญ มีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ส่วนครูที่สอนวิชาการบัญชีและวิชาเลขานุการ มีความต้องการการนิเทศการสอนด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง
6. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก
7. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5 ปี ขึ้นไป มีความต้องการนิเทศการสอนในด้านเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับมาก
8. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี มีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านวิธีการสอนและเทคนิคการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 ปี ขึ้นไปมีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านวิธีการสอนและเทคนิคการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

9. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี มีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 ปี ขึ้นไป มีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

10. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี มีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 ปี ขึ้นไป มีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

ประหยัด พิมพา (2542 : 94-111) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 9 พบว่ามีความต้องการการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก

ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และสถานประกอบการ และด้านการประเมินผลการสอน มีความต้องการการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่าความต้องการ การนิเทศการศึกษาของครูผู้สอน จำแนกตามหมวดวิชาที่สอนโดยแยกเป็นหมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาพื้นฐาน ในภาพรวมแตกต่างกัน จำแนกตามหมวดวิชาที่สอนโดยแยกเป็นหมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาพื้นฐาน ด้านการพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกัน

จุรี จันทรเพ็ญ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานการนิเทศงานวิชาในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับสูง ยกเว้นการนิเทศด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารได้ปฏิบัติงานนิเทศอยู่ในระดับสูง และความคิดเห็นของทั้งผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหาร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามขนาดโรงเรียน แต่ไม่นัยสำคัญตามประสบการณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรเป้าหมาย

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นครูของโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 72 คน

ตาราง 1 แสดงประชากรเป้าหมาย ซึ่งเป็นครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ประชากรเป้าหมาย
ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ	44
ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	28
รวม	72

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยถามครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล รวม 40 ข้อ โดยผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่า มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด โดยกำหนดคะแนนประมาณค่า ดังนี้

คะแนน	1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
คะแนน	2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนน	3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนน	4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนน	5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาคํานิยาม ทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
2. สํารวจปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศภายใน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับการนิเทศภายในจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 1) ท่านมีปัญหาด้านใดบ้างในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ท่านคิดว่าการนิเทศภายในโรงเรียนมีปัญหาด้านใดบ้าง 3) ท่านต้องการให้โรงเรียนปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างไร
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและแบบสอบถามปลายเปิดมากำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะเชิงปฏิบัติการ แล้วสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ให้ครอบคลุมขอบข่ายของการนิเทศภายใน โรงเรียน 4 ด้าน ตามข้อ 1 โดยการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหาเชิงโครงสร้าง
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง (Tryout) กับครูโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ไม่ใช่กลุ่มที่ศึกษาค้นคว้า จำนวน 30 คน

7. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาดำเนินการดังนี้

7.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการแจกแจงค่าที่ (t - distribution) โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วคัดเลือกอำนาจจำแนก (t) ที่มากกว่า 1.75 ได้จำนวน 40 ข้อ

7.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.9779

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อขอความร่วมมือให้กับผู้วิจัยในการส่งแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลในขั้นทดลองใช้ (Tryout)

2. ผู้วิจัยไปแจกแบบสอบถามที่ทดลองใช้ให้กับครู (Tryout) พร้อมกำหนดวันรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

3. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ เพื่อขอความร่วมมือให้กับผู้วิจัยในการส่งแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูล

4. นำสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียน ให้แก่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อแจกให้กับครูที่เป็นกลุ่มที่ศึกษาค้นคว้าตอบแบบสอบถาม พร้อมกำหนดวันรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าสมบูรณ์หรือไม่ คิดเป็นร้อยละเท่าไร

2. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนน ดังนี้

2.1 คำถามตอนที่ 1 หาค่าร้อยละของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 คำถามตอนที่ 2 ใช้วิธีตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ

ให้คะแนน	1	เมื่อตอบในช่องเห็นด้วยน้อยที่สุด
ให้คะแนน	2	เมื่อตอบในช่องเห็นด้วยน้อย
ให้คะแนน	3	เมื่อตอบในช่องเห็นด้วยปานกลาง
ให้คะแนน	4	เมื่อตอบในช่องเห็นด้วยมาก
ให้คะแนน	5	เมื่อตอบในช่องเห็นด้วยมากที่สุด

3. นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมทุกด้าน เป็นรายด้าน และเป็นรายข้อ

1.00 – 1.50	หมายถึง	การนิเทศภายในมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.51 – 2.50	หมายถึง	การนิเทศภายในมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	การนิเทศภายในมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	การนิเทศภายในมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	การนิเทศภายในมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของโรงเรียน สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ จำแนกตามเพศ สายงานที่รับผิดชอบ วุฒิทางการศึกษา โดยการทดสอบค่า t และจำแนกตามประเภทวิชาที่สอน ประสพการณ์ในการสอน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Tukey

5. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2. ค่าเฉลี่ย (Mean) $\bar{X}$ โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\Sigma X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมทั้งหมด

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (t – test) แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 216)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – Distribution
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
	n_H	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
	n_L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณาสายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(\frac{1 - \Sigma s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่าง ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของประชากรเป้าหมายที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม
	MS_b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t-test โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 165)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบ t – test
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน
สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้
ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา t – distribution
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน หรือ Sum of Squares
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน หรือ Mean Squares
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ หรือ Degrees of Freedom
p	แทน	ความน่าจะเป็นในการปฏิเสธสมมติฐานหลักด้วยค่าจากข้อมูลตัวอย่าง
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาจากคำตอบแบบสอบถามของครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ
ในพระอุปถัมภ์ ฯ จำนวน 72 คน มาดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเพื่อทราบรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยคำร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยแยกเป็น 4 ขั้นตอน และโดยรวมทุกขั้นตอน

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเกณฑ์การแปลความหมาย

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยจำแนกตามเพศ สายงานที่รับผิดชอบ ประเพณีวิชาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิทางการศึกษา

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์จำแนกตามเพศ สายงานที่รับผิดชอบ และวุฒิทางการศึกษา โดยการทดสอบค่า t และจำแนกตามประเพณีวิชาที่สอน และประสบการณ์ในการสอน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Tukey

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเพื่อทราบรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของประชากรเป้าหมาย

สถานภาพของประชากรเป้าหมาย	จำนวน (N = 72)		
	จำนวนประชากรเป้าหมาย	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
1. เพศ			
ชาย	24	24	33.3
หญิง	48	48	66.7
รวม	72	72	100
2. สายงานที่รับผิดชอบ			
ระดับชั้น ปวช.	44	44	61.1
ระดับชั้น ปวส.	28	28	38.9
รวม	72	72	100
3. ประเภทวิชาที่สอน			
การบัญชี	7	7	9.7
การขาย / การตลาด	12	12	16.7
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	9	9	12.5
เลขานุการ	7	7	9.7
การโรงแรม	9	9	12.5
วิชาสามัญ	19	19	26.4
ภาษาต่างประเทศ	9	9	12.5
รวม	72	72	100
4. ประสบการณ์ในการสอน			
น้อยกว่า 5 ปี	21	21	29.2
5 – 10 ปี	22	22	30.6
11 ปีขึ้นไป	29	29	40.3
รวม	72	72	100
5. วุฒิทางการศึกษา			
มีวิชาชีพครู	57	57	79.2
ไม่มีวิชาชีพครู	15	15	20.8
รวม	72	72	100

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ประชากรเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสายงานที่รับผิดชอบอยู่ในระดับชั้น ปวช. สอนวิชาสามัญ มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป และมีวิชาชีพครู

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน	จำนวน (N = 72)		การแปลความหมายระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านหลักสูตร	3.34	.69	ปานกลาง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.22	.64	ปานกลาง
ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน	2.94	.65	ปานกลาง
ด้านการวัดและประเมินผล	3.18	.69	ปานกลาง
รวม	3.17	.58	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน
สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ด้านหลักสูตร โดยรวมและแยกเป็นรายข้อ

ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน	จำนวน (N = 72)		การแปลความหมาย ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร	3.10	1.10	ปานกลาง
2. มีการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร	2.93	1.03	ปานกลาง
3. มีการเชิญวิทยากรหรือบุคคลภายนอกมาให้ความรู้เรื่องหลักสูตรในโรงเรียน	3.76	.81	มาก
4. ได้รับบริการด้านคู่มือ เอกสารเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	3.19	.90	ปานกลาง
5. ชี้แจงให้ครูทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ทางการศึกษาที่เกี่ยวกับหลักสูตร	3.53	.79	มาก
6. มีการประชุมครูเพื่อวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.46	.92	ปานกลาง
7. ได้รับการแนะนำในการใช้แผนการสอนประกอบการสอน	3.72	.88	มาก
8. เปิดโอกาสให้ครูร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงแผนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	3.21	1.03	ปานกลาง
9. ดูแลติดตามผลการใช้หลักสูตรที่ครูผู้สอนได้ปฏิบัติในโรงเรียน	3.29	.86	ปานกลาง
10. มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.18	.98	ปานกลาง
รวม	3.34	.69	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ด้านหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูมีความคิดเห็นว่าการเชิญวิทยากรหรือบุคคลภายนอกมาให้ความรู้เรื่องหลักสูตร ในโรงเรียน ชี้แจงให้ครูทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ทางการศึกษาที่เกี่ยวกับหลักสูตร และได้รับการแนะนำในการใช้แผนการสอนประกอบการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน
สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและแยกเป็นรายข้อ

ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน	จำนวน (N = 72)		การแปลความหมาย ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	3.22	.91	ปานกลาง
2. ได้รับการแนะนำให้ใช้วิธีสอนที่เน้นทักษะกระบวนการเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง	3.54	.71	มาก
3. ได้รับการแนะนำให้เลือกใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.40	.88	ปานกลาง
4. ให้คำปรึกษาแก่ครูเป็นรายบุคคล เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการเรียนการสอน	2.93	.92	ปานกลาง
5. ให้คำปรึกษาแก่ครูเป็นรายกลุ่มวิชาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการเรียนการสอน	3.06	.87	ปานกลาง
6. จัดส่งครูเข้าอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	3.08	1.02	ปานกลาง
7. จัดหาเอกสาร วารสาร หรือตำราทางวิชาการให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.85	.93	ปานกลาง
8. สนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศของห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน	3.19	1.02	ปานกลาง
9. มีการเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอนของครูอย่างเหมาะสม	3.33	.71	ปานกลาง
10. แนะนำส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนและบันทึกการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	3.62	.83	มาก
รวม	3.22	.64	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูมีความคิดเห็นที่ได้รับการแนะนำให้ใช้วิธีวิธีสอนที่เน้นทักษะกระบวนการเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และแนะนำส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนและบันทึกการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน
 สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน
 โดยรวมและแยกเป็นรายข้อ

ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน	จำนวน (N = 72)		การแปลความหมาย ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อ การเรียนการสอน	3.11	.83	ปานกลาง
2. มีการสำรวจปัญหาการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียน การสอน	3.04	.85	ปานกลาง
3. ส่งเสริมให้ครูมีการจัดหาหรือจัดสร้างวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการสอนตาม แผนการสอนแต่ละกลุ่มวิชา	3.21	.89	ปานกลาง
4. ได้รับคำปรึกษาในการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้อง คล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน	2.97	.79	ปานกลาง
5. ได้รับการบริการจัดหาวัสดุเพื่อนำไปใช้ในการผลิตสื่อ การเรียนการสอน	2.68	.93	ปานกลาง
6. จัดอำนวยความสะดวกแก่ครูในการนำสื่อการเรียน การสอนไปใช้	2.93	.81	ปานกลาง
7. จัดอบรมครูในการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียน การสอน	2.90	.79	ปานกลาง
8. จัดอบรมครูในการสร้างสื่อการเรียนการสอน	2.72	.83	ปานกลาง
9. ได้รับการแนะนำการใช้ห้องปฏิบัติการเป็นสื่อในการ เรียนการสอน	2.89	.91	ปานกลาง
10. ได้รับการแนะนำให้ใช้ห้องสมุดเป็นสื่อในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	2.92	.99	ปานกลาง
รวม	2.94	.65	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์
 บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อมี
 ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน
สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและแยก
เป็นรายข้อ

ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน	จำนวน (N = 72)		การแปลความหมาย ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	3.22	.91	ปานกลาง
2. ได้รับการบริการจัดหาคู่มือวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ตามหลักสูตร	3.15	.78	ปานกลาง
3. ได้รับการแนะนำในการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล ที่หลากหลาย	3.38	.88	ปานกลาง
4. ได้รับการแนะนำให้สร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ที่มีคุณภาพ	3.32	.90	ปานกลาง
5. มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเครื่องมือวัด จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายกลุ่มวิชา	3.15	.93	ปานกลาง
6. อำนาจความสะดวกในการจัดทำข้อสอบกลางภาค และปลายภาคเรียน	3.33	.87	ปานกลาง
7. ได้รับการแนะนำในการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน การวัดผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	3.36	.84	ปานกลาง
8. มีการตรวจคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล ที่ครูสร้างขึ้น	2.99	.94	ปานกลาง
9. มีการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวัดผลและ ประเมินผลที่ครูสร้างขึ้นเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม	2.97	.92	ปานกลาง
10. ได้รับการแนะนำให้วิเคราะห์ผลการสอบเพื่อนำไป เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน	2.97	1.03	ปานกลาง
รวม	3.18	.69	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์
บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมและรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนโดยจำแนกตามเพศ สายงานที่รับผิดชอบ ประเภทวิชาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิทางการศึกษา

3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ จำแนกตามเพศ

ตาราง 8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูเพศชายและเพศหญิงต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ

ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน	จำนวน (N = 72)				t	p
	เพศชาย (N=24)		เพศหญิง (N=48)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านหลักสูตร	3.51	.62	3.25	.71	1.499	.138
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.31	.62	3.18	.66	.788	.433
ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน	3.04	.66	2.89	.64	.928	.357
ด้านการวัดและประเมินผล	3.33	.73	3.11	.66	1.306	.196
รวม	3.30	.56	3.11	.58	1.312	.194

จากตาราง 8 แสดงว่าครูเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ จำแนกตามสายงานที่รับผิดชอบ

ตาราง 9 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่มีสายงานที่รับผิดชอบต่างกันต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ

ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน	จำนวน (N = 72)				t	p
	ระดับ ปวช. (N=44)		ระดับ ปวส. (N=28)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านหลักสูตร	3.32	.68	3.36	.71	-.261	.795
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.12	.63	3.38	.65	-1.690	.096
ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน	2.85	.60	3.07	.70	-1.374	.174
ด้านการวัดและประเมินผล	3.13	.75	3.27	.58	-.854	.396
รวม	3.11	.57	3.27	.58	-1.179	.243

จากตาราง 9 แสดงว่าครูที่มีสายงานที่รับผิดชอบต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ จำแนกตามประเภทวิชาที่สอน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ จำแนกตาม
ประเภทวิชาที่สอน โดยรวมและรายด้าน

จำนวน (N = 72)														
ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน	การบัญชี (N=7)		การขาย/ การตลาด (N=12)		คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ (N=9)		เลขานุการ (N=7)		การโรงแรม (N=9)		วิชาสามัญ (N=19)		ภาษา ต่างประเทศ (N=9)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	3.59	.71	3.03	.69	3.89	.70	3.11	.77	2.87	.63	3.52	.52	3.26	.58
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.24	.61	2.98	.81	3.62	.87	2.97	.61	2.99	.57	3.39	.45	3.20	.50
ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน	2.76	.66	2.74	.58	3.42	.99	2.94	.63	2.94	.65	2.97	.53	2.77	.45
ด้านการวัดและประเมินผล	3.17	.77	2.92	.75	3.64	.81	3.24	.44	2.88	.81	3.33	.49	3.03	.67
รวม	3.19	.62	2.92	.68	3.64	.78	3.07	.54	2.92	.55	3.31	.37	3.07	.37

จากตาราง 10 พบว่า ครูที่สอนประเภทวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนว่ามีความเหมาะสมมากกว่าครูที่สอนวิชา
สามัญ การบัญชี เลขานุการ ภาษาอังกฤษ การขาย/ตลาดและการโรงแรม ตามลำดับ

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูที่สอนประเภทวิชาต่างกันที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ

ความคิดเห็น ที่มีต่อการนิเทศภายใน	แหล่ง ความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	6	7.322	1.220	2.999*	.012
	ภายในกลุ่ม	65	26.446	.407		
	รวม	71	33.769			
ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	6	3.628	.605	1.526	.184
	ภายในกลุ่ม	65	25.762	.396		
	รวม	71	29.390			
ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	6	3.051	.508	1.244	.296
	ภายในกลุ่ม	65	26.578	.409		
	รวม	71	29.629			
ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	6	4.283	.714	1.529	.164
	ภายในกลุ่ม	65	29.150	.448		
	รวม	71	33.433			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	6	3.868	.645	2.100	.065
	ภายในกลุ่ม	65	19.956	.307		
	รวม	71	23.824			

* $p < .05$

จากตาราง 11 แสดงว่าครูที่สอนประเภทวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มด้วยวิธีการทดสอบของ Tukey ได้ผลดังตาราง 12

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	$\bar{X}$	ด้านหลักสูตร					7.ภาษา ต่างประเทศ
		1.การบัญชี	2.การขาย/ การตลาด	3.คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ	4.เลขานุการ	5.การโรงแรม	6.วิชาสามัญ
	3.59	3.59	3.03	3.89	3.11	2.87	3.52
1. การบัญชี	3.59	-	.5524	-.3032	.4714	.7190	.0647
2. การขาย/การตลาด	3.03	-	-	-.8556	-.0810	.1667	-.4877
3. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.89	-	-	-	.7746	1.0222*	.3678
4. เลขานุการ	3.11	-	-	-	-	.2476	-.4068
5. การโรงแรม	2.87	-	-	-	-	-	-.6544
6. วิชาสามัญ	3.52	-	-	-	-	-	.2655
7. ภาษต่างประเทศ	3.26	-	-	-	-	-	-

* p < .05

จากตาราง 12 พบว่าครูที่สอนประเภทวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีความคิดเห็นว่าการนิเทศภายในมีความเหมาะสมมากกว่าครูที่สอนวิชาการโรงแรม

3.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน	จำนวน (N = 72)					
	น้อยกว่า 5 ปี (N=21)		5 – 10 ปี (N=22)		11 ปีขึ้นไป (N=29)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	3.35	.73	3.24	.69	3.40	.67
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.20	.61	3.01	.70	3.40	.59
ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน	2.94	.62	2.69	.75	3.12	.53
ด้านการวัดและประเมินผล	3.11	.73	3.04	.82	3.35	.51
รวม	3.15	.59	2.99	.65	3.32	.49

จากตาราง 13 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ ว่ามีความเหมาะสมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 – 10 ปี

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน
ที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ

ความคิดเห็นที่มีต่อการ นิเทศภายใน	แหล่ง ความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	.334	.167	.344	.710
	ภายในกลุ่ม	69	33.435	.485		
	รวม	71	33.769			
ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.884	.942	2.363	.102
	ภายในกลุ่ม	69	27.506	.399		
	รวม	71	29.390			
ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.398	1.199	3.039	.054
	ภายในกลุ่ม	69	27.230	.395		
	รวม	71	29.629			
ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.412	.706	1.521	.226
	ภายในกลุ่ม	69	32.021	.464		
	รวม	71	33.433			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.338	.669	2.053	1.36
	ภายในกลุ่ม	69	22.485	.326		
	รวม	71	23.824			

จากตาราง 14 แสดงว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ

ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายใน	จำนวน (N = 72)				t	p
	มีวิชาชีพครู (N=57)		ไม่มีวิชาชีพครู (N=15)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านหลักสูตร	3.36	.66	3.27	.81	.455	.658
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.22	.65	3.23	.64	-.021	.984
ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน	2.94	.66	2.95	.62	-.061	.951
ด้านการวัดและประเมินผล	3.18	.68	3.21	.75	-.138	.890
รวม	3.17	.58	3.16	.61	.068	.948

จากตาราง 15 แสดงว่าครูที่มีวิชาชีพครูและครูที่ไม่มีวิชาชีพครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยผู้วิจัยได้สรุปวิธีการศึกษาค้นคว้า และผลการค้นคว้างดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครู ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครู ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตาม เพศ สายงานที่รับผิดชอบ ประเภทวิชาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิทางการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรเป้าหมาย

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 72 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในซึ่งประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ

- ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตร
- ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- ด้านที่ 3 ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน
- ด้านที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผล

โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครู มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ สายงาน ที่รับผิดชอบ ประเภทวิชาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ทำการพิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำแบบสอบถามนั้นไปทดลองใช้กับครูที่สอนในโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามดังกล่าวไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test และหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.9779

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยติดต่อประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียน ขออนุญาตให้ครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถามภายในเวลาที่กำหนด แล้วจึงรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 72 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับกลับมานั้นเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติคำนวณค่าต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเพื่อทราบรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยแยกเป็น 4 ด้าน และโดยรวมทุกด้าน

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเกณฑ์แปลความหมาย

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยจำแนกตามเพศ สายงานที่รับผิดชอบ ประเภทวิชาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิทางการศึกษา

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์จำแนกตามเพศ สายงานที่รับผิดชอบ และวุฒิทางการศึกษา โดยการทดสอบค่า t และจำแนกตามประเภทวิชาที่สอน และประสบการณ์ในการสอน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Tukey

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปรากฏผลดังนี้

1. สถานภาพของครู

แสดงให้เห็นว่า ประชากรเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสายงานที่รับผิดชอบอยู่ในระดับชั้น ปวช. สอนวิชาสามัญ มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป และมีวิชาชีพครู

2. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3. เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ แต่ละด้านสรุปผลได้ดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตร พบว่าครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูมีความคิดเห็นว่าการเชิญวิทยากรหรือบุคคลภายนอกมาให้ความรู้เรื่องหลักสูตรในโรงเรียน ชี้แจงให้ครูทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ทางการศึกษาที่เกี่ยวกับหลักสูตร และได้รับการแนะนำในการใช้แผนการสอนประกอบการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูมีความคิดเห็นที่ได้รับการแนะนำให้ใช้วิธีสอนที่เน้นทักษะกระบวนการเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และแนะนำส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนและบันทึกการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน พบว่าครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่าครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจในพระอุปถัมภ์ ฯ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาปรากฏผลว่า

4.1 ครูเพศชายกับครูเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ครูที่มีสายงานที่รับผิดชอบต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ครูที่สอนประเภทวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สันติราษฎร์ บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อ การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มี ความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

4.4 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

4.5 ครูที่มีวิชาชีพครูและไม่มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

อภิปรายผล

การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ มีประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ เป็นโรงเรียนเอกชนที่อยู่ในการดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน แต่เนื่องจากโรงเรียนเอกชนมีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเกิดข้อจำกัดในการให้การสนับสนุนในเรื่อง ต่าง ๆ ไม่สามารถกระทำได้อย่างทั่วถึง ในเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนก็เป็นเรื่องหนึ่งที่โรงเรียน เอกชน ได้รับการสนับสนุนไม่เต็มที่ แม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จะได้จัด เผยแพร่ข้อมูลในรูปของเอกสาร หรือการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ซึ่งมีจำนวนจำกัดเมื่อเทียบกับ โรงเรียนเอกชนที่มีอยู่ ดังนั้นทำให้ผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศภายในโรงเรียนบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดทักษะในการดำเนินการนิเทศ การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนกระทำ ตามนโยบายของผู้บริหารระดับสูง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ ภายในโรงเรียน กระทำได้ไม่ครอบคลุมกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผล การวิจัยของ กิตติ ปาประโคน (2538 : 106) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็น ต่อการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าผู้นิเทศและผู้บริหาร นิเทศขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

อีกประการหนึ่งในเรื่องของการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน ยังไม่ได้กระทำอย่างชัดเจน ทำให้ทั้งผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศไม่ทราบถึงหลักการและความสำคัญ ของการนิเทศ ผู้นิเทศจึงมุ่งตรวจสอบหรือตัดสินในตัวผู้บริหารนิเทศ รวมทั้งการไม่มีส่วนร่วมของ

คณะครูก็เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่เป็นเหตุให้การทำความเข้าใจในเรื่องการนิเทศไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญ ดาอ้าย (2538 : 53) ที่พบว่า ปัญหาการนิเทศประการหนึ่ง เกิดจากการทำความเข้าใจในเรื่องการนิเทศภายในไม่ชัดเจน รวมทั้งการที่ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดซึ่งเป็นบทบาทที่ผิดไปจากหลักการนิเทศ

นอกจากนั้น โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ เป็นโรงเรียนเอกชน จึงไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล โรงเรียนต้องรับผิดชอบและจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานของโรงเรียนด้วยตนเอง การนิเทศภายในโรงเรียนบางกิจกรรมต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก โรงเรียนไม่สามารถจัดได้ตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของครูอย่างเต็มที่ อันเนื่องจากโรงเรียนต้องจัดสรรงบประมาณให้กับกิจกรรมอื่นที่มีความสำคัญและจำเป็นก่อน เช่น เรื่องอาคารสถานที่ เรื่องการจ้างครูให้เพียงพอ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุตาวรรณ พานิชสุขไพศาล (2539 : 88) ที่พบว่า ปัญหาประการหนึ่งที่ทำให้ความพึงพอใจของครูที่มีต่อกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร อยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัญหาในเรื่องงบประมาณที่ไม่ได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอ เนื่องจากกิจกรรมการนิเทศภายในบางกิจกรรมต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก

อีกประการหนึ่ง ก็คือครูมีภาระงานสอนต่อสัปดาห์จำนวนมาก และยังมีภาระงานด้านอื่นที่ได้มอบหมายจากผู้บังคับบัญชา เช่น งานกิจกรรม และโครงการอื่น ๆ จึงทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดเวลาให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายในได้อย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ปรีธดา พัฒนขจร (2533 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาประการหนึ่งของการนิเทศภายในโรงเรียน คือ โรงเรียนมีปัญหาในการจัดเวลาให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายใน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรินทร์ ธรรมรักษ์ (2543 : 92) พบว่า ความคิดเห็นของครูเอกชนอาชีวศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขต 3 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ ผลการวิจัยของ สุตาวรรณ พานิชสุขไพศาล (2539 : 88) ที่พบว่า ครูโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มีความพอใจต่อกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนโดยรวมและรายการกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจในพระอุปถัมภ์ ฯ ในแต่ละด้านของการนิเทศภายในโรงเรียนอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านหลักสูตร ครูมีความคิดเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเปรียบเสมือนแผนที่ที่เป็นแม่บทในการกำหนดขอบข่ายความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์

สำหรับเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา แต่ครูยังเห็นว่าโรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนด้านหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2541 : 72) ที่พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการนิเทศในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ว่ามีการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูมีความคิดเห็นว่าการเชิญวิทยากรหรือบุคคลภายนอกมาให้ความรู้เรื่องหลักสูตรในโรงเรียน ชี้แจงให้ครูทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และได้รับการแนะนำในการใช้แผนการสอนประกอบการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมองเห็นได้ชัดเจนว่าโรงเรียนได้เชิญวิทยากรซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมาให้ความรู้เรื่องหลักสูตรในโรงเรียนในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนเป็นประจำเกือบทุกปีการศึกษา และโรงเรียนได้จัดประชุมครูเป็นประจำทุกเดือน ผู้บริหารจึงได้มีโอกาสชี้แจงเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ทางการศึกษาและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร รวมทั้งโรงเรียนเน้นการนิเทศแบบสังเกตการสอน และใช้แผนการสอนเป็นเครื่องมือในการประเมินคุณภาพการสอนของครู จึงได้มีการแนะนำให้ครูใช้แผนการสอนประกอบการสอน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นครูจะมองเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติในทั้ง 3 ข้อชัดเจนกว่าเรื่องอื่น ๆ ดังนั้นครูจึงมีความคิดเห็นทั้ง 3 ข้อดังกล่าวมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีความคิดเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความคิดเห็นว่าในระยะที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการคิด ดังนั้นครูจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องต่าง ๆ เช่น สามารถเลือกใช้เทคนิคและวิธีการสอนได้เหมาะสม สามารถจัดบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน แต่ครูมีความคิดว่าการนิเทศภายในของโรงเรียนยังไม่ได้มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและครอบคลุมงานด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2541 : 72) ที่พบว่าครูมีความคิดเห็นในด้านงานจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูมีความคิดเห็นว่าการได้รับการแนะนำให้ใช้วิธีการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และได้รับการแนะนำส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีความตื่นตัวในเรื่องนโยบายทางการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ ดังนั้นกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนที่ครูมองเห็นเด่นชัดที่สุดก็คือการนิเทศโดยการสังเกตการสอน และผู้ให้การนิเทศได้แนะนำวิธีการสอนต่าง ๆ ที่เน้นทักษะกระบวนการเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง ให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูซึ่งผู้นิเทศใช้แผนการสอนเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดประสิทธิภาพการสอนของผู้รับการนิเทศด้วย

เช่นกัน โดยมีการแนะนำการเขียนแผนการสอนและการบันทึกการสอนที่กระทำกันอย่างจริงจัง ครูจึงมองเห็นว่าในเรื่องดังกล่าวข้างต้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ครูมีความคิดเห็นโดยรวมและรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะครูมีความคิดเห็นว่าสื่อที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอนยังไม่ทันสมัย เนื่องจากในปัจจุบันเนื้อหาวิชาทางด้านธุรกิจ และเนื้อหาวิชาการอื่น ๆ ได้มีการพัฒนารูปแบบให้มีความทันสมัย แต่วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่ครูใช้ยังเป็นสื่อเดิม หรือพัฒนาไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมทั้งครูบางส่วนยังขาดความรู้ความชำนาญในการใช้และการผลิตวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนประกอบการสอน แม้ว่าโรงเรียนจะให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนแต่ก็เพียงบางชนิดที่ใช้กันโดยทั่วไปเท่านั้น เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ รวมทั้งการอบรม เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนก็ยังไม่ครอบคลุมและไม่ได้ทำอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของครูได้อย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2541 : 72) ที่พบว่าครูมีความคิดเห็นในด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และ สุดาวรรณ พานิชสุขไพศาล (2539 : 9) ที่พบว่าครูมีความพอใจในด้านการแนะนำการผลิตสื่อและการใช้สื่อในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการวัดและประเมินผล ครูมีความคิดเห็นโดยรวมและรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะครูมีความคิดเห็นว่าการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินที่มีคุณภาพสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู ทำให้ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไรและยังปรับปรุงการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนนักศึกษาได้ทราบว่าตนมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจในการเรียนหรือไม่เพียงพอ ซึ่งจะเป็แนวทางปรับปรุงตนเอง แต่เนื่องจากโรงเรียนยังปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนยังไม่ตอบสนองความต้องการในด้านการวัดและประเมินผลของครู โรงเรียนส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องวัดและประเมินผลที่หลากหลาย แต่ยังให้ความรู้และความเข้าใจในการสร้างรวมทั้งการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลและประเมินผลยังไม่มีประสิทธิภาพตามทัศนะของครู จากเหตุผลที่กล่าวข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2541 : 73) ที่พบว่าครูมีความคิดเห็นในด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ที่มีสถานภาพต่างกันโดยจำแนกตาม เพศ สายงานที่รับผิดชอบ ประเภทวิชา ที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิทางการศึกษา เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ปรากฏผลดังนี้

3.1 ครูเพศชายและครูเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากทั้งครูเพศชายและครูเพศหญิงต่างก็มีความกระตือรือร้นในการเฝ้าหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เพราะโรงเรียนได้มีการนิเทศภายใน

โดยการสังเกตการสอนทุกภาคเรียน รวมทั้งในระหว่างที่ผ่านมามีการประเมินครูต้นแบบเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งครูทุกคนต้องเตรียมตัวเพื่อรับการประเมิน ดังนั้นทั้งครูเพศชายและครูเพศหญิงจึงมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา หามนตรี (2538 : 95) ที่พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ครูที่มีสายงานที่รับผิดชอบต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนได้กระทำในลักษณะภาพรวมของโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่โดยไม่ได้แยกตามสายงานที่รับผิดชอบ ซึ่งแบ่งเป็นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งในการนิเทศการสอนแบบสังเกตการสอน ถึงแม้ว่าผู้นิเทศจะเป็นหัวหน้าระดับชั้นซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงและอยู่ในสายงานเดียวกันจะเป็นผู้ให้การนิเทศโดยการสังเกตการสอนก็ตามแต่ลักษณะและรูปแบบการนิเทศจะใช้วิธีการเดียวกันจึงทำให้ครูที่มีสายงานที่รับผิดชอบต่างกัน คือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ครูที่สอนประเภทวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะโรงเรียนจัดกิจกรรมการนิเทศภายในให้กับครูที่สอนในประเภทวิชาต่าง ๆ ในลักษณะภาพรวมไม่ได้แยกเป็นกลุ่มวิชา และเนื่องจากโรงเรียนจัดสายงานที่รับผิดชอบโดยแบ่งตามระดับชั้น ซึ่งครูที่สอนกลุ่มวิชาหนึ่ง ๆ จะแยกย้ายกันไปสังกัดในระดับชั้นต่าง ๆ ทำให้ครูที่สอนประเภทวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาวรรณ พานิชสุขไพศาล (2539 : 92) ที่พบว่า ครูแต่ละหมวดวิชามีความพอใจต่อกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

แต่ในด้านหลักสูตรพบว่าครูมีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนวิชาคอมพิวเตอร์มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในด้านหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมมากกว่าครูที่สอนวิชาการโรงแรมทั้งนี้อาจเป็นเพราะประการหนึ่งครูที่สอนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่มักจะเป็นครูที่สอนมานานจึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรเป็นอย่างดีจึงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งของการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าครูที่สอนวิชาการโรงแรม ซึ่งสาขาวิชาการโรงแรมเป็นสาขาวิชาที่เปิดใหม่ล่าสุด และครูที่สอนวิชาการโรงแรมส่วนใหญ่มักจะเป็นครูที่มาปฏิบัติงานในโรงเรียนไม่นาน แนวการสอนก็จะเป็นการปฏิบัติจริงเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงยังขาดความรู้ความเข้าใจในการ

วิเคราะห์หลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ จึงทำให้ครูสาขาวิชาการโรงแรมมีความคิดเห็นต่องานด้านหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำกว่ากว่าครูที่สอนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

3.4 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในทุกด้านต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรและแนวการจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปมากในระยะเวลาที่ผ่านมา ครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและแนวการศึกษาใหม่ ดังนั้นประสบการณ์ในการสอนของครูจึงไม่ทำให้ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม ทองสัมฤทธิ์ (2540 : 68) ที่พบว่าความต้องการนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับงานวิชาการของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

3.5 ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในทุกด้านต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุเนื่องจาก ครูทุกคนมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโรงเรียนได้จัดปฐมนิเทศ และจัดอบรมในเรื่องหลักสูตรและการเตรียมการสอนให้กับครูที่เข้าใหม่อยู่เสมอ จึงทำให้ทั้งครูที่มีวิชาชีพครู และครูที่ไม่มีวิชาชีพครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางเยาว์ อุทุมพร (2540 : 65) ที่พบว่าครูธุรกิจที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความต้องการการนิเทศการสอนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่ามีครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ควรจัดสัมมนาให้กับบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รวมทั้งดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยเฉพาะเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนในรูปแบบของเอกสาร และในรูปแบบของสื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อวางแผนนโยบายการนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมงานทุกด้านของการนิเทศภายในโรงเรียน เนื่องจากในปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนมุ่งเน้นแต่เพียงการสังเกตการสอนของครู ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการนิเทศภายในโรงเรียนเท่านั้น สำหรับงานการนิเทศภายในโรงเรียนที่โรงเรียนควรให้ความสำคัญนอกจากการสังเกตการสอน จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เช่น ควรจะมีการสำรวจความต้องการของครูเมื่อทราบความต้องการก็สามารถดำเนินการนิเทศได้ตอบสนองความต้องการของครู และนอกจากการแนะนำให้ครูใช้หลักสูตรเป็น ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ใช้สื่อที่หลากหลาย มีการวัดและประเมินผลอย่างมีคุณภาพ โรงเรียนจะต้องให้การสนับสนุนในเรื่องเอกสารตำราทางวิชาการ สนับสนุนวัสดุที่ใช้ผลิตสื่อ หรือสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และหลากหลาย มีผู้เชี่ยวชาญคอยช่วยเหลือครูในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผล รวมทั้งแนะนำวิธีการนำผลที่ได้มาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน เป็นต้น

1.3 ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศควรทำความเข้าใจกับบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และกระบวนการนิเทศ รวมทั้งรูปแบบของการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน โดยอาจจัดประชุมชี้แจงอย่างชัดเจน หรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ เพื่อให้ทุกคนมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดว่าการนิเทศคือการสังเกตการสอนเท่านั้น หรือเป็นการประเมินผลงานการสอนเพื่อตัดสินในตัวผู้รับการนิเทศ

1.4 ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน ควรมีการประชุมปรึกษาหารือ และแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน หรือครูในแต่ละกลุ่มวิชาอาจประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อกำหนดแนวทางการนิเทศขึ้นร่วมกัน เนื่องจากธรรมชาติของกลุ่มวิชาต่าง ๆ ย่อมมีความแตกต่างกัน จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียน และเพื่อการยอมรับในกระบวนการนิเทศของทุกฝ่ายทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยังทำให้เกิดความสามัคคีขึ้น ซึ่งจะทำให้การนิเทศภายในโรงเรียนเกิดผลดี ยังประโยชน์ถึงความก้าวหน้าและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาสภาพปัญหาของการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อนำผลมาปรับปรุงการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.2 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อนำผลมาปรับปรุงกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนให้ครูเกิดความพึงพอใจ

2.3 การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อนำผลมาปรับปรุงการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนให้สามารถตอบสนองความต้องการของครู

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2524). รายงานผลการประชุมศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ : สารพัดช่างพระนคร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2527). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิตติ ปาประโคน. (2538). การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- กิติมา ปรีดีดิลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์.
- เกษม ทองสัมฤทธิ์. (2540). ความต้องการนิเทศงานวิชาการของครูโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับ
เด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรินทร์ ธรรมรักษ์. (2543). สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
เขตการศึกษา 3. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- จินดนา สวินทร. (2536). การปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรี จันทรเพ็ญ. (2539). การปฏิบัติงานการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เจริญ ดาอ้าย. (2538). การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มอุดรศึกษา อำเภอเถิน
จังหวัดลำปาง. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- จรัส นองมาก. (2532, พฤษภาคม). "15 คำถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน," วารสาร
การศึกษาเอกชน. 2(14) : 27 – 32.
- ชารี มณีศรี. (2538). การนิเทศการศึกษา. ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตรการพิมพ์.
- เดชา หามนตรี. (2538). การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสระบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์. (2532). การนิเทศภายในโรงเรียน. สงขลา : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีระยุทธ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2528). “พฤติกรรมครูในการเรียนการสอน,” เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนประถมศึกษา หน่วยที่ 6 – 10. หน้า 151 – 152. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นงเยาว์ อุทุมพร. (2538). การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูธุรกิจโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นริศรา อุปกรณ์ศิริการ. (2542). การรับรู้ในการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้เกี่ยวข้องกับ การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิกร เพ็ญเวียง. (2538, กรกฎาคม - กันยายน) “การนิเทศภายในกับประสิทธิภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน,” สารพัฒนาหลักสูตร. 14(122) : 47 – 51.
- นิเวศ คิตยาว. (2542). ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูผู้สอนเกี่ยวกับงานวิชาการ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บันลือ พุกกะวัน และวรรณพร ภิรมย์ริน. (2535). การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- ประสงค์ สังขะไชย. (2527). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ประสงค์ เทพศิริ. (2531). ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
จังหวัดกำแพงเพชร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- ประยัด พิมพา. (2538). การศึกษาความต้องการ การนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 9.
วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- ปรินดา พัฒนขจร. (2533). ปัญหาและความต้องการของผู้บริหารและครูในการจัดการนิเทศ
การศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน นิยมพลับ. (2528). เส้นทางสู่ผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : ธีรพงษ์การพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ .
- ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ. (มีนาคม, 2532). "รูปแบบงานนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนกรณี
โรงเรียนเวียงศรีวิทยา อำเภอสี จังหวัดชัยภูมิ." สารพัฒนาหลักสูตร. 84 : 10 – 14.
- มีชัย แซ่มเชื้อ. (2538). ศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนในเครือตั้งตรงจิต
พาณิชย์การ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยา
การพิมพ์.
- รินทร์ทอง วรรณศิริ. (2537). ปัญหาในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาภาคใต้.
วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา พงษ์พันธ์งาม. (2538). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการศึกษานิเทศ ตามความคิดเห็นของ
ครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ. (2543). รายงานการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน
กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์สุวิริยาสาน.

- วรวรรณ ทองเหมือน. (2545). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรสุดา บุญยโวโรจน์. (2526). “การวัดผลและประเมินผลในระดับประถมศึกษา”. หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. หน้า 254 – 261. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2530). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิสิทธิ์ ไรจน์พจนรัตน์. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- ศิริกุล ทองทา. (2540). ความต้องการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทนอกระบบโรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิรินันท์ ชลินทุ. (2544). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- (2538). สภาพและความต้องการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทพาณิชยกรรม สาขาพาณิชยกรรม เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีเรือน ลิขิตเดชาโรจน์. (2545). การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ของโรงเรียนอำนวยการวิทย จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศึกษานิเทศก์. หน่วย. (2531). คู่มือการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร (ฉบับทดลอง). กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษา.
- ศึกษานิเทศก์. หน่วย. (2541). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษานิเทศก์. หน่วย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ. (2532). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สงัด อุทรานันท์. (2530). การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

- สถิต เกศา. (2539). การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายใน แบบการสังเกตการสอนในชั้นเรียนโรงเรียนกุลสตรีเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- สมกิจ กิจพูนวงศ์. (ปีที่ 23 ฉบับที่ 69). "การตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบ ด้วยโปรแกรม Jinda," วารสารการวัดผลการศึกษา. หน้า 39 – 47. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สาย ภาณุรัตน์. (2517). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สิทธิชัย เวศสุวรรณ. (2541). การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2537). การนิเทศภายในสถานศึกษาปฐมวัย. หน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 1 : สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัย.
- สุดาวรรณ พานิชสุขไพศาล. (2539). ความพอใจของครูต่อกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุเทพ เมฆ. (2540, พฤศจิกายน). "การนิเทศภายในโรงเรียน," การศึกษาเอกชน. 7(70) : 46 – 48.
- สุพิชญา ธีรกุล. กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ และวิจิตร วรุดบางกูร. (2524). การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- สมน อมรวิวัฒน์. (2531). "โรงเรียนประถมศึกษา : ความหมายในแนวคิดใหม่," หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. หน้า 1 – 9. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สุวิธ แก้วอำไพ. (2544). ภาวะผู้นำทางการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒนา หาญกิติวัฒน์. (2539). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.

สัจจา จันทรเจริญ. (2526). ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครูเกี่ยวกับ
สมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ เอนกกุล กรีแสง. (2519). หลักเบื้องต้นของการวัดผลการศึกษา.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาคม จันทรสุนทร. (2527, กรกฎาคม). "การนิเทศภายในโรงเรียน," เอกสารเรื่องการส่งเสริม
การนิเทศภายในโรงเรียนประเทศไทย. หน้า 25 – 30.

อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. (2536, เมษายน – พฤษภาคม). "การนิเทศภายใน : ภาคปฏิบัติที่มี
ประสิทธิภาพ," วารสารพัฒนาหลักสูตร. 12(144) : 57 – 63.

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงควัฒน์. (2528). หลักการและแนวทางในการจัดการนิเทศภายใน
สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองการพิมพ์.

อำพล สมัครการ. (2535). ปัญหาและการนิเทศภายในตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน
ประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill. Book Company.

Harris, B.M. (1975). *Supervisory Behavior in Education*. 2nd ed. Englewood Cliffs.
New Jersey : Prentice-hill Inc.

Krajewski, Robert J., John S. Martin and John C. Walden. (1983). *The Elementary School
Principalship*. New York : CBS College Publishing.

Sullivan, S. and Glanz, J. (2000). *Supervision That Improves Teaching*. California : Gawin
Press. Inc.

Wiles, Kimbal and John T. Lovell. (1975). *Supervision for Better School*. 4th ed. Englewood
Cliffs. New Jersey : Prentice – Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ
ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครู
ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 อันดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด
3. ในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอให้โปรดตอบทุกข้อ และขอให้ท่านให้ความเห็นตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ ต่อไป
4. ข้อมูลใด ๆ ที่ท่านได้ระบุไว้ในแบบสอบถามนี้จะถือเป็นความลับ และขอรับรองว่าจะไม่มีผลใด ๆ ทั้งสิ้นต่อการปฏิบัติงานของท่าน
5. ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือของท่านที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครู

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. สายงานที่รับผิดชอบ

( ) ระดับชั้น ปวช. ( ) ระดับชั้น ปวส.

3. ประเภทวิชาที่สอน

- ( ) การบัญชี
- ( ) การขาย/การตลาด
- ( ) คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- ( ) เลขานุการ
- ( ) การโรงแรม
- ( ) วิชาสามัญ

4. ประสบการณ์ในการสอน

- ( ) น้อยกว่า 5 ปี
- ( ) 5 - 10 ปี
- ( ) 11 ปีขึ้นไป

5. วุฒิทางการศึกษา

- ( ) มีวิชาชีพครู
- ( ) ไม่มีวิชาชีพครู

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ลักษณะแบบสอบถาม เป็นชนิด มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 อันดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

คำชี้แจง

ขอให้ท่านอ่านและพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าท่านมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องแสดงระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เพียงช่องเดียว

ข้อ	การนิเทศภายในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1	<u>ด้านหลักสูตร</u> มีการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร					
2	มีการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร					
3	มีการเชิญวิทยากรหรือบุคคลภายนอกมาให้ความรู้เรื่องหลักสูตรในโรงเรียน					
4	ได้รับบริการด้านคู่มือ เอกสารเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร					
5	ชี้แจงให้ครูทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ทางการศึกษาที่เกี่ยวกับหลักสูตร					
6	มีการประชุมครูเพื่อวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
7	ได้รับการแนะนำในการใช้แผนการสอนประกอบการสอน					
8	เปิดโอกาสให้ครูร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงแผนการสอนให้มีประสิทธิภาพ					
9	ดูแลติดตามผลการใช้หลักสูตรที่ครูผู้สอนได้ปฏิบัติในโรงเรียน					
10	มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน					

ข้อ	การนิเทศภายในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
11	<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u> มีการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู					
12	ได้รับการแนะนำให้ใช้วิธีสอนที่เน้นทักษะกระบวนการเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง					
13	ได้รับการแนะนำให้เลือกใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน					
14	ให้คำปรึกษาแก่ครูเป็นรายบุคคล เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการเรียนการสอน					
15	ให้คำปรึกษาแก่ครูเป็นรายกลุ่มวิชาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการเรียนการสอน					
16	จัดส่งครูเข้าอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น					
17	จัดหาเอกสาร วารสาร หรือตำราทางวิชาการให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
18	สนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศของห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน					
19	มีการเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอนของครูอย่างเหมาะสม					
20	แนะนำส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนและบันทึกการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ					
21	<u>ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน</u> มีการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน					
22	มีการสำรวจปัญหาการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน					
23	ส่งเสริมให้ครูมีการจัดหาหรือจัดสร้างวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการสอนตามแผนการสอนแต่ละกลุ่มวิชา					

ข้อ	การนิเทศภายในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
24	ได้รับคำปรึกษาในการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน					
25	ได้รับการบริการจัดหาวัสดุเพื่อนำไปใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน					
26	จัดอำนวยความสะดวกแก่ครูในการนำสื่อการเรียนการสอนไปใช้					
27	จัดอบรมครูในการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน					
28	จัดอบรมครูในการสร้างสื่อการเรียนการสอน					
29	ได้รับการแนะนำการใช้ห้องปฏิบัติการเป็นสื่อในการเรียนการสอน					
30	ได้รับการแนะนำให้ใช้ห้องสมุดเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
	<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>					
31	มีการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล					
32	ได้รับการบริการจัดหาคู่มือวัดผลและประเมินผล การเรียนตามหลักสูตร					
33	ได้รับการแนะนำในการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย					
34	ได้รับการแนะนำให้สร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพ					
35	มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเครื่องมือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายกลุ่มวิชา					
36	อำนวยความสะดวกในการจัดทำข้อสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน					
37	ได้รับการแนะนำในการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานการวัดผล ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					

ข้อ	การนิเทศภายในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
38	มีการตรวจคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผลที่ครูสร้างขึ้น					
39	มีการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่ครูสร้างขึ้นเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม					
40	ได้รับการแนะนำให้วิเคราะห์ผลการสอบเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน					

ภาคผนวก ข.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ศิรินันท์ ชลินทุ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ

ภาคผนวก ค.
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   บัณฑิตวิทยาลัย มคอ   โทร. 5726, 5644

ที่   ทม 1012 / 3667

วันที่ ๘ เมษายน 2546

เรื่อง   ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน   คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน" โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยของเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิน รุ่งเรืองธรรม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถามการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   บัณฑิตวิทยาลัย มศว   โทร. 5726, 5644

ที่   ทม 1012 / 3664

วันที่   ๘   เมษายน 2546

เรื่อง   ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน   คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ นิลิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน" โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยของเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 3 6 6 6

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๘ เมษายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน” โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ศิรินันท์ ชลินทุ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/4262

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/4 พฤษภาคม 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน" โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ครูผู้สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 15 คน และครูผู้สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 15 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในระหว่างเดือน เมษายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 4261

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๔ พฤษภาคม 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ" สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน" โดยมี อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดลง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครูผู้สอนทั้งหมดตอบแบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ ในพระอุปถัมภ์ ฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในระหว่างเดือน เมษายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นายวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์
วัน / เดือน / ปีเกิด	1 มกราคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 155/1 หมู่ที่ 2 ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2532	ประถมศึกษา โรงเรียนวันครู 2500
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย
พ.ศ. 2538	ปวช. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
พ.ศ. 2540	ปวส. (การบัญชี) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร
พ.ศ. 2542	บธ.บ. (การบัญชี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ